

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 29 grudnia 2017 r.

WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.27

DECYZJA

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1a w związku z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. „i” ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2017, poz.1257), a także § 3 ust. 1 pkt 65, 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 9 lutego 2017 r., Marszałka Województwa Dolnośląskiego działającego w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Panią Joannę Gustowską Dyrektora Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu z ramienia której wystąpił pełnomocnik - Pan Dariusz Figura,

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „WWW Widawa - przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gmin Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” w wariantcie inwestycyjnym.

I. Określam

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Projektowane przedsięwzięcie polegać będzie m. in. na budowie i rozbudowie wałów przeciwpowodziowych w dolinie rzeki Widawy. Pod względem administracyjnym projektowane przedsięwzięcie położone jest na terenie gmin Wrocław, Długołęka i Czernica, w powiecie wrocławskim, w województwie dolnośląskim.

2. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 2.1 Prace prowadzić pod nadzorem przyrodniczym obejmującym nadzór specjalistów fitosocjologa, ichtiologa, herpetologa, entomologa, chiropterologa, ornitologa i teriologa. W ramach nadzoru przyrodniczego należy w sposób stały monitorować prawidłowość wykonywania środków minimalizujących negatywne oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Każdego dnia realizacji przedsięwzięcia co najmniej jeden ze specjalistów winien przeprowadzić kontrolę całego terenu objętego przedsięwzięciem i zgodności prowadzonych robót z warunkami określonymi niniejszą decyzją.
- 2.2 Przed podjęciem zasadniczych prac niwelacyjnych zdjąć wierzchnią próchniczą warstwę gleby (średnio do głębokości 30 cm) i zmagazynować w sąsiedztwie obszaru objętego budową, na osobnych przyzmacach zabezpieczonych przed przesuszeniem oraz zmieszaniem ze skałą rodzimą.
- 2.3 Po zakończeniu prac ziemnych zdjęty nadkład wykorzystać do kształtowania skarp wałów przewidzianych do zadarnienia. Na szerokości 5-10 m wzdłuż wału, po jednej lub po obu stronach rozścielić i wyrównać wcześniej zdjęty humus.

W pasach technologicznych i miejscach składowania (wywozu) materiałów budowlanych dodatkowo wykonać zabiegi uprawowe: talerzowanie, bronowanie i nawożenie oraz wysianie mieszanki traw zgodnej z siedliskami łąkowymi znajdującymi się najbliżej danego miejsca rekultywacji.

- 2.4 Nie zajmować terenu na obszarach przylegających do strefy realizacji przedsięwzięcia poza istniejącym układem komunikacyjnym.
- 2.5 Nie lokalizować zapleczy budowy na terenach zakrzaczonych i zadrzewionych oraz w obrębie chronionych siedlisk przyrodniczych.
- 2.6 Na obszarze międzywala nie zasypywać zagłębień terenowych nadwyżkami gruntu z wykopów.
- 2.7 Ograniczać do niezbędnego minimum powierzchnię zniszczeń, w wyniku prac budowlanych, cennych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków.
- 2.8 Modyfikować technologię budowy/modernizacji wałów, polegającą na prowadzeniu prac po stronie przeciwnej do obiektu przyrodniczego, ewentualnie prowadzenie prac od czoła lub z korony wału.
- 2.9 Ustalać lokalizację dróg i placów technologicznych w sposób zapewniający: zachowanie chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków, zachowanie wszelkiej roślinności drzewiastej i krzewiastej występującej poza miejscami niezbędnymi do zajęcia w związku z modernizacją istniejących i budową nowych wałów.
- 2.10 Ustalając lokalizację dróg i placów technologicznych na obszarach położonych w strefie realizacji przedsięwzięcia: zachować wszelką roślinność drzewiastą i krzewiastą rosnącą poza miejscami niezbędnymi do zajęcia w związku z modernizacją istniejących i budową nowych wałów, szczegółową lokalizację dróg i placów technologicznych w granicach strefy realizacji przedsięwzięcia ustalić we współpracy ze specjalistami z zakresu zoologii i botaniki, tak aby nie pogorszyć stanu ekologicznego obiektów przyrodniczych zlokalizowanych w obrębie realizacji.
- 2.11 Ograniczyć do niezbędnego minimum głębokość wykopów oraz maksymalnie skracać czas trwania robót związanych z prowadzeniem wykopów.
- 2.12 Wycinkę drzew i krzewów ograniczyć do egzemplarzy kolidujących z realizacją inwestycji. Wycinkę w okresie od 15 marca do 15 sierpnia prowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który bezpośrednio przed jej wykonaniem dokona oględzin drzew pod kątem obecności gniazd ptaków, a w przypadku ich stwierdzenia – wskaże dopuszczalny termin prowadzenia wycinki. W pozostałym okresie (od 16 sierpnia do 14 marca) ww. nadzór nie jest wymagany.
- 2.13 W przypadku wycinki drzew o pierśnicy powyżej 50 cm, bezpośrednio przed wycinką dokonać przy udziale specjalisty entomologa kontroli zajętości tych drzew przez chronione gatunki chrząszczy, takie jak: kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, a przy udziale specjalisty chiropterologa kontroli obecności nietoperzy.
- 2.14 W przypadku stwierdzenia obecności chrząszczy (postacie larwalne lub dorosłe), zgoda na wycinkę zasiedlonego drzewa może być uwarunkowana jedynie względami technicznymi lub technologicznymi.
- 2.15 W przypadku stwierdzenia obecności nietoperzy w drzewach przeznaczonych do wycinki czasowo wstrzymać wycinkę i realizować zalecenia chiropterologa, adekwatne do aktualnej sytuacji atmosferycznej oraz stwierdzonych gatunków nietoperzy.
- 2.16 W granicach całego obszaru inwestycji, wskazane do pozostawienia drzewa i krzewy oraz drzewa będące siedliskiem kozioroga dębosza i pachnicy dębowej

zabezpieczyć przed przypadkowym zniszczeniem przy zastosowaniu następujących metod:

- na pniach drzew wykonać osłony przypniowe (np. z desek) wokół całego pnia, do wysokości min. 1,5 m,
- wokół krzewów wykonać osłony (np. z desek) do wysokości min. 1,0 m,
- wykopy wykonywać w odległości nie mniejszej niż 2 m od pni,
- nie składować materiałów budowlanych ani odpadów stałych lub płynnych mogących zmienić chemizm gleby (np. sole, oleje, paliwa), ani mas ziemnych w obrębie rzutu korony drzew,
- w obrębie korzeni szkieletowych prace ziemne wykonywać ręcznie. Nie dopuszczalne jest podcinanie korzeni szkieletowych,
- w okresie upałów maksymalnie skrócić czas narażenia korzeni na przesuszenie, natomiast w okresie mrozów na przemarznięcie,
- wykopy prowadzone w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów wykonywać ręcznie, a w razie konieczności zastosować przewiertły lub przeciski.

2.17 Przy wyznaczaniu drzew przeznaczonych do wycinki zachować możliwie największą powierzchnię siedliska przyrodniczego łągi wiązowo-dębowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* (kod 91F0).

2.18 Przed rozpoczęciem robót należy wyznaczyć i oznakować w terenie (w sposób widoczny dla wykonawców robót) granice płatów siedlisk przyrodniczych: łągi wiązowo-dębowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* (kod 91F0) – w sąsiedztwie odcinków wałów: F1-G, G-G1, G1-H, D-D1, E2-E1; łąki selernicowe (*Cnidion dubii*) (kod 6440) - w sąsiedztwie odcinków wałów: K-K1, K1-L.

2.19 Płaty siedlisk przyrodniczych 91F0, 6440 położone w sąsiedztwie odcinków wałów należy skutecznie zabezpieczyć przed zniszczeniem, zanieczyszczeniem, ruchem pojazdów i maszyn oraz swobodnym dostępem osób związanych z prowadzonymi robotami. Stan zabezpieczeń płatów należy na bieżąco kontrolować i usuwać ewentualne uszkodzenia.

2.20 Działania o których mowa w punktach 2.17. – 2.19. należy przeprowadzić przy udziale specjalisty - fitosocjologa.

2.21 Przed rozpoczęciem robót, w trakcie sezonu wegetacyjnego, należy dokonać kontroli odcinków wałów: K-K1, K1-L, L-M, pod kątem występowania stanowisk inwazyjnych gatunków roślin, ze szczególnym uwzględnieniem barszczu Sosnowskiego *Heracleum sosnovskyi* i kołczórki klapowanej *Echinocystis lobata*.

2.22 W miejscach stwierdzenia stanowisk, o których mowa w punkcie 2.21 (w obrębie odcinków wałów: K-K1, K1-L, L-M), w fazie budowy oraz w dwóch kolejnych sezonach wegetacyjnych po ich zakończeniu, należy usuwać wszelkie stwierdzone okazy roślin należących do obcych gatunków inwazyjnych, w szczególności barszczu Sosnowskiego *Heracleum sosnovskyi* i kołczórki klapowanej *Echinocystis lobata*, aż do ich zaniknięcia i zastąpienia miejscową roślinnością.

2.23 Usunięcie roślin należących do obcych gatunków inwazyjnych – w zależności od gatunku - należy wykonywać poprzez ich wykopywanie lub wrywanie (wraz z bryłą korzeniową) lub/i oprysk chemiczny. Zdjęty humus z roślinami inwazyjnymi - niepołączony z innymi masami ziemnymi - przekazać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie gospodarowania odpadami w celu wywozu na składowisko odpadów. Wszystkie powyższe działania należy wykonać przy udziale i zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami określonymi przez eksperta fitosocjologa.

2.24 Wszystkie prace prowadzone w korytach cieków należy prowadzić poza okresem od 15 kwietnia do 30 czerwca.

- 2.25 Prace w korytach i na brzegach cieków prowadzić od wody górnej w dół cieku.
- 2.26 Przed likwidacją ujściowego odcinka Młynówki Kiełczowskiej o długości 0,5 km należy wybudować „na sucho” nowy jej odcinek uchodzący bezpośrednio do cieku Mrówka o długości 0,2 km. Po zakończeniu budowy nowego odcinka, istniejący odcinek ujściowy przeznaczony do likwidacji należy odciąć od wody górnej grodzą, zamykając w ten sposób dopływ do niego wody, która zostanie skierowana do nowego ujściowego odcinka Młynówki. Po zamknięciu dopływu wody do likwidowanego odcinka cieku, przez przegrodzenie jego koryta grodzą, należy odczekać, aż spłynie z niego woda, podejmując przy tym prace (wykopy, przekopy) ułatwiające jej spłynięcie, co umożliwi wydostanie się z tej pułapki wraz z wodą większej liczby organizmów wodnych, a szczególnie ryb. Po spłynięciu wody z tego odcinka należy wybrać ryby pozostałe w zagłębieniach z wodą oraz małże i inne zwierzęta i wypuścić je do Młynówki Kiełczowskiej kilkaset metrów powyżej prowadzonych prac. Prace prowadzić przy udziale specjalisty ichtiologa i entomologa. Przed wypuszczeniem odłowionych organizmów oznaczyć ich przynależność gatunkową. O planowanym terminie przeprowadzenia odłowów powiadomić użytkownika rybackiego (co najmniej z dwumiesięcznym wyprzedzeniem) oraz uzgodnić z nim sposób przeprowadzenia odłowów i miejsce przeniesienia ryb.
- 2.27 W ramach prac związanych z odmulaniem cieków, bezpośrednio po usunięciu materiału dennego z koryta cieku oraz ponownie w okresie do godziny po odmuleniu dokonywać przeglądu miejsc odkładania materiału, wybierać i uwalniać do wody wszystkie zauważone zwierzęta znajdujące się w zaczerpniętych osadach dennych, w szczególności ryby, małże, stadia larwalne bezkręgowców, w szczególności ważek. Częstotliwość przeglądów może być większa od określonej powyżej i winna być dostosowana do rodzaju i ilości wydobywanych osadów dennych oraz warunków pogodowych panujących w czasie wykonywania prac. Zebrane osobniki należy przenieść i wypuścić do cieku w miejscach zapewniających im bezpieczeństwo (np. na odcinkach gdzie zakończono już roboty w korycie lub nie prowadzono prac odmuleniowych). Przeglądu winna dokonywać osoba z nadzoru przyrodniczego.
- 2.28 Odmulanie w ramach konserwacji rowów ograniczyć jedynie do odcinków, na których warstwa namułu ogranicza prawidłowy przepływ wody. Usunąć warstwę namulów o grubości nie większej niż 30 cm. Zachować istniejącą linię brzegową rowów.
- 2.29 Zaplecza budowy, place składowe, miejsca prowadzonych robót itp., położone w sąsiedztwie miejsc występowania płazów należy zabezpieczyć przed wkraczaniem na te tereny płazów, gadów, drobnych ssaków, poprzez ich odgrodzenie szczelnym ogrodzeniem o wysokości nie mniejszej niż 0,5 m. Ustalenie rodzaju, szczegółowej lokalizacji ogrodzeń oraz ich montaż należy wykonywać po uzgodnieniu ze specjalistą herpetologiem. Przez cały okres fazy budowy należy systematycznie kontrolować te ogrodzenia i na bieżąco usuwać wszelkie uszkodzenia. W okresie od 1 marca do 31 sierpnia ogrodzenia powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz na 3 dni, a w okresie od 1 września do końca lutego nie rzadziej niż raz na 10 dni.
- 2.30 Stosować zabezpieczenia studzienek, wykopów, kolektorów etc. przed możliwością wpadania do nich drobnych ssaków, płazów i gadów. W związku z tym elementy te powinny być tak skonstruowane, by możliwe było samodzielne wydostanie się z nich zwierząt. Jednocześnie, na etapie realizacji, studzienki, wykopy, kolektory lub inne elementy mogące stanowić pułapki dla małych zwierząt należy codziennie

monitorować, a uwięzione w nich zwierzęta wyciągać i przenosić poza obręb placu robót. Przenoszenie zwierząt wykonywać pod nadzorem specjalisty herpetologa lub innego specjalisty z nadzoru przyrodniczego, posiadającego doświadczenie w postępowaniu w takich przypadkach.

- 2.31 Na bieżąco likwidować ewentualnie pojawiające się zastoiska wody, które mogą stanowić miejsca osiedlania płazów. Likwidowanie zastoisk wykonywać w uzgodnieniu i pod nadzorem specjalisty herpetologa.
  - 2.32 Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac związanych z udrażnianiem mostu wzdłuż ul. Rzecznej, przy udziale specjalisty chiropterologa dokonać przeglądu konstrukcji mostu pod kątem występowania nietoperzy. Dalsze prace prowadzić w uzgodnieniu z chiropterologiem, a w przypadku stwierdzenia obecności nietoperzy według wskazań chiropterologa.
  - 2.33 Po zakończeniu robót ziemnych litoral zbiornika wyrównawczego obsadzić roślinnością wodną i nadwodną, m. in. w celu utworzenia pasa szuwarów. Prace wykonać w uzgodnieniu ze specjalistą fitosocjologiem.
  - 2.34 Po zakończeniu robót teren uporządkować i w miejscach wskazanych przez fitosocjologa wykonać zabiegi wspomagające odtworzenie terenów zielonych, w tym obsiew i nasadzenia z wykorzystaniem rodzimych gatunków zgodnych z warunkami siedliskowymi.
  - 2.35 Z prowadzonego nadzoru przyrodniczego należy sporządzać raporty, które powinny być przedkładane organowi sprawującemu nadzór nad obszarami Natura 2000 w terminie do ostatniego dnia każdego kwartału kalendarzowego. Ostatni raport z monitoringu realizacyjnego należy złożyć w terminie 3 miesięcy od zakończenia realizacji przedsięwzięcia.
  - 2.36 Nowy ujściowy odcinek Młynówki Kiełczowskiej należy wybudować „na sucho”.
  - 2.37 Odpady niebezpieczne należy segregować i magazynować w wyznaczonych pojemnikach ustawionych na terenie utwardzonym, zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich do czasu przekazania podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia na ich unieszkodliwienie.
  - 2.38 Sprzęt i maszyny wykorzystywane do prac muszą spełniać odpowiednie standardy jakościowe i techniczne, wykluczające emisje do wód i do ziemi zanieczyszczeń niebezpiecznych m.in. z grupy ropochodnych (oleje, smary, paliwa).
  - 2.39 Nie należy stosować maszyn i urządzeń, zwłaszcza w rejonie zabudowy mieszkaniowej, posiadających techniczne wady bądź uszkodzenia mogące mieć negatywny wpływ na środowisko.
  - 2.40 Zaplecze budowy należy sytuować na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną.
  - 2.41 Prace budowlane należy organizować w taki sposób, aby ograniczyć przelewanie paliw i innych środków chemicznych na terenie placu budowy.
  - 2.42 W fazie realizacji inwestycji należy zapewnić efektywny dojazd na teren budowy, ograniczyć prędkość ruchu pojazdów w rejonie budowy.
  - 2.43 Materiały sypkie transportować pojazdami do tego przystosowanymi, zabezpieczonymi plandekami.
- 3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji do wydania decyzji wymienionej w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:**
- 3.1 W obrębie - określonych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko - obiektów przyrodniczych nr 7 – „Łęg między Wilczycami a Kiełczowem” i nr 20 – „Aleja

dębowa przy przedłużeniu ul. Wierzbowej w Kielczówku" przebieg elementów przedsięwzięcia oraz prace zaprojektować tak, aby zachować wszystkie drzewa będące siedliskiem pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* i kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*. Jeżeli z przyczyn technicznych nie będzie możliwe zachowanie siedlisk ww, gatunków wycinę oraz sposób postępowania ze ściętymi drzewami wykonać według wskazań specjalisty entomologa.

3.2 W obrębie - określonego w raporcie o oddziaływaniu na środowisko - obiektu przyrodniczego nr 28 – „Dęby między Wilczycami a Kielczowem” przebieg elementów przedsięwzięcia oraz prace zaprojektować tak, aby zachować dęby szypułkowe zasiedlone przez kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo*.

3.3 W projektach dotyczących udroźnienia mostów zastosować rozwiązania zapewniające funkcjonalność ekologiczną dla zwierząt przemieszczających się doliną Widawy (odpowiednio duże światło, suchy teren w strefach przybrzeżnych powyżej średniej wody, naturalny charakter stref brzegowych pod mostami).

3.4 Nowe koryto Młynówki Kielczowskiej powinno mieć charakter zbliżony do zlikwidowanego koryta cieku (przekrój poprzeczny i spadek podłużny dna). Do zabudowy dna nowego odcinka cieku wykorzystać rumosz pochodzący z dna likwidowanego odcinka. Brzegi należy zadarnić i ewentualnie umocnić płotkami faszynowymi lub obsadzić zrzesami wierzby. Nie umacniać narzutem z kamienia łamanego, ani brukiem. Nie stosować materacy ani koszy siatkowo – kamiennych. przewidzieć działania polegające na zróżnicowaniu struktury dna (np. poprzez stworzenie głębozczków i wypłyceń, a także ułożeniu głazów, konarów). Zakres i sposób wykonania tych działań winien gwarantować bezpieczne przeprowadzenie wód powodziowych. Działania wykonać przy udziale specjalisty ichtiologa.

3.5 W nowym odcinku Młynówki Kielczowskiej zaprojektować nie mniej niż 2 zastoiska wody w formie owalnych zatoczek o powierzchni lustra wody nie mniejszej niż 1 m². Zastoiska wykonać przy udziale nadzoru przyrodniczego.

3.6 W obszarze „nowego” międzywala nie projektować drenaży i nowych rowów melioracyjnych w obrębie i w odległości mniejszej niż 100 metrów od nieużytków, trwałych użytków zielonych, zbiorowisk szuwarowych, zbiorników wodnych, starorzeczy, zakrzaczeń, zadrzewień i lasów.

3.7 Przesłonę przeciwnieprzepuszczalną, jak również ekran uszczelniający w części podziemnej zakotwiczyć tak, aby nie dochodziły do warstwy gruntów nieprzepuszczalnych.

3.8 W ramach planowanych prac remontowych na jazie Kielczówek nie zwiększać ustalonego poziomu piętrzenia. Maksymalny poziom piętrzenia nie powinien przekraczać rzędnej 119,40 m n.p.m.

4. Kompensacja przyrodnicza

4.1 Za zniszczenie płatów siedliska przyrodniczego - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum) - kod 91F0 o łącznej powierzchni około 2,4 ha – dokonać nasadzeń drzew i krzewów na powierzchni nie mniejszej niż 7,2 ha . Kompensacja powinna się odbyć np. poprzez wykonanie nasadzeń (dogęszczających) w strefie ekotonu zwartych kompleksów leśnych, poprzez zalesienie w ramach odnowień drzewostanów lub nasadzenia w ramach przebudowy drzewostanów przy uwzględnieniu właściwych dla siedliska 91F0 gatunków drzew i krzewów. Należy zachować podstawowe zasady z dziedziny hodowli lasu. Szczegółowe rozwiązania powinny być realizowane pod kierunkiem specjalisty fitosocjologa.

- 4.2 Za wycinkę około 1850 drzew, w tym 50 drzew o wymiarach pomnikowych lub zbliżonych do pomnikowych – dokonać nasadzeń 5550 drzew rodzimych gatunków (dąb, lipa, klon jawor, klon zwyczajny, klon polny, wiąz polny, wierzba biała, topola czarna, topola biała). Nasadzenia wykonać w formie szpalerów, alei lub grup drzew, najlepiej w rejonie do 3 km od obszaru realizacji przedsięwzięcia.
- 4.3 Za wycinkę krzewów na powierzchni około 0,95 ha – dokonać nasadzeń rodzimych gatunków krzewów na powierzchni nie mniejszej niż 2,85 ha. Nasadzenia wykonać w formie szpalerów lub grup krzewów, np. w strefie ekotonu zwartych kompleksów leśnych, najlepiej w rejonie do 3 km od obszaru realizacji przedsięwzięcia.
- 4.4 Nasadzenia o których mowa w pkt 4.1. – 4.3. uzgodnić ze specjalistą fitosocjologiem i wykonać w miesiącach wrzesień – październik. Po upływie 9 miesięcy od wykonania nasadzeń przeprowadzić ocenę udatności. W przypadku stwierdzenia udatności niższej niż 85 % wykonać stosowne nasadzenia uzupełniające.
- 4.5 Za zniszczenie jednego oczka wodnego oraz częściowe zniszczenie dwóch zbiorników stanowiących miejsca rozrodu płazów - odtworzyć na terenie międzywala, co najmniej kilka zbiorników wodnych, ukształtowanych w sposób stwarzający siedliska dla gatunków płazów, o łącznej powierzchni lustra wody wynoszącej nie mniej niż 0,6 ha. Działania uzgodnić ze specjalistą herpetologiem.
- 4.6 Za zniszczenie siedliska pliszki górskiej *Motacilla cinerea* – w obrębie Młynówki Kielczowskiej zainstalować dwie skrzynki lęgowe odpowiednie dla tego gatunku. Działania uzgodnić ze specjalistą ornitologiem.
- 4.7 Za zniszczenie schronień nietoperzy – zainstalować dwie budki dla nietoperzy w obrębie udrażnianych w ramach przedsięwzięcia mostów i 40 budek dla nietoperzy w drzewostanach znajdujących się w obrębie lub w sąsiedztwie przedsięwzięcia.

5. Monitoring i analiza porealizacyjna

- 5.1 W okresie realizacji przedsięwzięcia oraz w okresie dwóch lat od wznowienia funkcjonowania jazu Kielczówek zgodnie z zapisami pozwolenia wodnoprawnego prowadzić monitoring migracji ryb na odcinku Widawy poniżej i powyżej jazu (przed i po przełożeniu Młynówki Kielczowskiej) oraz na ujściowym odcinku cieku Mrówka (po przełożeniu Młynówki Kielczowskiej) i ujściowym i początkowym odcinku Młynówki Kielczowskiej (przed i po przełożeniu Młynówki Kielczowskiej). Przed rozpoczęciem monitoringu przedłożyć organowi sprawującemu nadzór nad obszarami Natura 2000 do akceptacji metodykę jego prowadzenia. W terminie 3 miesięcy od zakończenia monitoringu przedłożyć organowi sprawującemu nadzór nad obszarami Natura 2000 analizę porealizacyjną w zakresie wpływu jazu Kielczówek na migrację ichtiofauny.

II. Nie nakładam obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

III. Integralną częścią decyzji jest Załącznik, będący charakterystyką przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „WWW Widawa - przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gmin Czernica, Długoleka, Wisznia Mała i Wrocław”, prowadzone jest na wniosek z dnia 9 lutego 2017 r., Marszałka Województwa Dolnośląskiego działającego w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Panią Joannę Gustowską Dyrektora Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu z ramienia której wystąpił pełnomocnik Pan Dariusz Figura. Wniosek uzupełniono w zakresie formalnym w dniu 22 lutego 2017 r.

Planowane przedsięwzięcie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 65, 60 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. 2016 r., poz. 71), zwanego dalej „rozporządzeniem ooś”.

Zgodnie z art. 75 ust. 1a w związku z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. „i” ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, dalej zwana „ustawą ooś”, organem właściwym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Krąg stron postępowania organ ustalił na podstawie załączonych do postępowania map ewidencyjnych z zaznaczonym obszarem inwestycji i jego oddziaływania, a także na podstawie przedłożonego wykazu podmiotów i działek. Stronami w tym postępowaniu są inwestor oraz właściciele, użytkownicy wieczystości i zarządcy nieruchomości znajdujących się na terenie inwestycji oraz w obszarze jej oddziaływania. Liczba stron postępowania przekracza 20. W związku z powyższym i stosownie do dyspozycji ustawowej art. 74 ust. 3 ustawy ooś organ zawiadamiał strony postępowania o wszystkich czynnościach organów administracji publicznej na zasadzie określonej art. 49 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, poprzez obwieszczenia. Obwieszczenia publikowane były na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie informacji publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim we Wrocławiu, Urzędzie Gminy Długoleka oraz Urzędzie Gminy Czernica.

Zawiadomieniem i obwieszczeniem z dnia 24 lutego 2017 r. kolejno znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.2 i WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.3, organ poinformował strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla omawianego przedsięwzięcia i o możliwości wzięcia czynnego udziału w każdym stadium postępowania.

Wraz z wnioskiem o wydanie decyzji Wnioskodawca przedłożył Kartę informacyjną przedsięwzięcia [Wrocław, luty 2017 r., zespół autorski: dr Jerzy Krajewski, mgr inż. Tomasz Wróblewski, mgr inż. Paweł Wójcik, mgr inż. Robert Kazana, mgr inż. Grzegorz Chudy, mgr inż. Jan Urbanowicz, mgr inż. Michał Putowski].

Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 2 oraz art. 78 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 17 marca 2017 r., znak: WOOŚ.4233.27.2017.ŁCK.4, wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o opinię, co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby o określenie zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu nie wypowiedział się odpowiednio w terminie, o którym mowa w art. 78 ust. 4 ustawy ooś.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu przeanalizował zgromadzoną dokumentację pod kątem zapisów art. 63 ust. 1 cytowanej ustawy. Biorąc pod uwagę informacje zawarte w Kip tutejszy organ uznał, iż przedmiotowe zamierzenie inwestycyjne ze względu na skalę i charakter przedsięwzięcia, może znacząco oddziaływać na środowisko i tym samym wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2017 r., znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.9, nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko i ustalił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Na postanowienie służyło stronom postępowania możliwość wniesienia zażalenia. W ustawowym terminie żadna ze stron nie wniosła zażalenie na ww. postanowienie.

Wypełniając dyspozycję ustawową art. 63 ust. 5 ustawy ooś w dniu 23 czerwca 2017 r. wydał postanowienie znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.11, w sprawie zawieszenia postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wykonany pod kierownictwem dr. Jerzego Krajewskiego, wpłynął w dniu 11 sierpnia 2017 r., a zatem ustąpiły przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania. W tym samym dniu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wydał postanowienie znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.13, o podjęciu postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Raport uzupełniono w dniu 26 października 2017 r. Organem właściwym w przedmiocie wydania opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu. Pismem z dnia 2 listopada 2017 r., znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.21, organ wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora we Wrocławiu o opinię przed wydaniem decyzji. Postanowieniem z dnia 21 listopada 2017 r., znak: ZNS-AD-651-6/17 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu zaopiniował środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z zastrzeżeniami, iż:

1. Gospodarkę odpadami, podczas realizacji inwestycji, należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
2. Zastosowane materiały i surowce nie powinny powodować negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.
3. Sprzęt i maszyny wykorzystywane do prac muszą spełniać odpowiednie standardy jakościowe i techniczne, wykluczające emisje do wód i do ziemi zanieczyszczeń niebezpiecznych m.in. z grupy ropochodnych (oleje, smary, paliwa).
4. Nie należy stosować maszyn i urządzeń mogących powodować podwyższony poziom hałasu w ich otoczeniu, zwłaszcza w rejonie zabudowy mieszkaniowej, jak również posiadających techniczne wady bądź uszkodzenia mogące mieć negatywny wpływ na środowisko.
5. Wody gruntowe i grunt należy zabezpieczyć przed ewentualnym zanieczyszczeniem w trakcie budowy i eksploatacji inwestycji.
6. Zaplecze budowy należy sytuować na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną.
7. Prace budowlane należy organizować w taki sposób, aby ograniczyć przelewanie paliw i innych środków chemicznych na terenie placu budowy.
8. W fazie realizacji inwestycji należy zapewnić efektywny dojazd na teren budowy, ograniczyć prędkość ruchu pojazdów w rejonie budowy.
9. W czasie realizacji inwestycji jak i podczas eksploatacji, należy uwzględnić wszystkie zalecenia i warunki, w zakresie ochrony środowiska i zdrowia ludzi, określone w Raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzonym na etapie

uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, m.in. w zakresie warunków gruntowo-wodnych, gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej, zanieczyszczeń powietrza i emisji hałasu.

Zastrzeżenia określone w punkcie 1, 2, 5, 9 nie zostały zadysponowane w sentencji niniejszej decyzji, bowiem zasadniczym celem uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest określenie takich warunków realizacji przedsięwzięcia, aby zabezpieczyć w możliwie szerokim zakresie interesy ochrony środowiska godząc je z interesami przemawiającymi za realizacją przedsięwzięcia. Oczywistym faktem jest stwierdzenie, iż inwestycja winna być realizowana zgodnie i w oparciu o obowiązujące regulacje prawne. Warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach winny definiować w sposób szczegółowy działania jakie należy podjąć, aby zminimalizować negatywny wpływ inwestycji na środowisko. Zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy o oś wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, organ bierze pod uwagę ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, jednak nie jest on tymi ustaleniami związany. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest środkiem dowodowym, który ma ułatwić organowi podjęcie uzasadnionej merytorycznie decyzji. Stosownie do art. 7, art. 77 oraz art. 80 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* organ ma obowiązek czynienia własnych ustaleń zmierzających do zweryfikowania raportu o oddziaływaniu na środowisko. W związku z tym zalecenia i warunki wskazane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko winny być wzięte pod uwagę i uwzględnione tam, gdzie będzie to zasadne w świetle całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

W trybie art. 21 ustawy o oś dane o wniosku, o postanowieniu o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o Raporcie zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, kolejno pod nr: 50/2017, 181/2017, 885/2017.

Organ wszczął postępowanie z udziałem społeczeństwa. Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o oś, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu w oparciu o art. 33 cytowanej ustawy, obwieszczeniem z dnia 2 listopada 2017 r., znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.22, podał do publicznej wiadomości informacje o planowanym przedsięwzięciu, tj. o:

- wszczęciu postępowania,
- przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko,
- przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie,
- organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii,
- możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków,
- sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 30-dniowy termin ich składania,
- organie właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Każdy mógł zapoznać się z całą dokumentacją sprawy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o planowanym przedsięwzięciu, tj. od dnia 3 listopada 2017 r. do dnia 4 grudnia 2017 r. (włącznie). Dokumenty wyłożone były do wglądu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu przy T. Kościuszki 82, w pokoju 13W w godzinach od 8⁰⁰ do 14⁰⁰. Każdy mógł również składać uwagi i wnioski odnośnie planowanego przedsięwzięcia w formie pisemnej pod w/w adresem, ustnie do protokołu lub w formie elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym od dnia od 3 listopada 2017 r. do dnia 4 grudnia 2017 r. (włącznie). Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków był Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu. W obwieszczeniu tym organ poinformował społeczeństwo, że uwagi i wnioski

wniesione po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia. W wyznaczonym terminie nikt nie wniósł żadnych uwag i wniosków.

W oparciu o art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy o oś informacje o planowanym przedsięwzięciu zostały podane do publicznej wiadomości, poprzez:

- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie organu właściwego w sprawie tj. na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
- opublikowanie informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (rdos.wroclaw.gov.pl),
- ogłoszenie informacji o planowanym przedsięwzięciu poprzez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu realizacji planowanego przedsięwzięcia poprzez wywieszenie obwieszczenia na tablicach ogłoszeń: Urzędu Miasta Wrocław, Urzędu Gminy Długoleka, Urzędu Gminy Czernica, a także poprzez wywieszenia obwieszczenia na tablicach ogłoszeń i słupach ogłoszeniowych w miejscu realizacji inwestycji,
- ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowy przyjęty w miejscowościach ze względu na przedmiot postępowania, tj. na tablicach ogłoszeń: Urzędu Miasta Wrocław, Urzędu Gminy Długoleka, Urzędu Gminy Czernica.

W wyznaczonym terminie nie wniesiono uwag i wniosków do postępowania.

Przed wydaniem niniejszej decyzji, na zasadzie określonej w art. 10 § 1 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomieniem i obwieszczeniem z dnia 8 grudnia 2017 r., kolejno znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.25 i WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.26, poinformował strony postępowania o zebraniu całego materiału dowodowego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia i o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych w sprawie dowodów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji.

Żadna ze stron nie wniosła uwag ani wniosków do postępowania.

W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie oceny oddziaływania na środowisko do rozpatrzenia przedłożono komplet dokumentacji zgodny z art. 74 ust. 1 ustawy o oś.

Na podstawie analizy zgromadzonych materiałów dowodowych o planowanym przedsięwzięciu, organ ocenił potencjalne oddziaływania i zagrożenia środowiska związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia. Przedstawione w Raporcie analizy pozwoliły na określenie działań niezbędnych do podjęcia celem zabezpieczenia i minimalizacji negatywnych oddziaływań, jak również na zdefiniowanie warunków realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, które mają zapewnić ochronę środowiska przed negatywnym wpływem przedmiotowej inwestycji na środowisko.

W przedłożonym do oceny Raporcie, zgodnie z art. 66 ustawy o oś, analizie poddano dwa warianty inwestycyjne i jeden wariant bezinwestycyjny. W raporcie zawarto :

1. opis wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
2. opis wariantu najkorzystniejszego dla środowiska,
3. określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów,
4. uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko.

Wariant „zerowy” zakładał brak realizacji jakichkolwiek prac, skutkowałoby to tym, iż dotychczas zalewane obszary gmin pozostawałyby nadal w strefie podtopień, stąd też wariant ten został odrzucony. W ramach koncepcji programowo-przestrzennej budowy i rozbudowy wałów przeciwpowodziowych w dolinie Widawy przeanalizowano dwa warianty rozwiązań projektowych, wariant I i wariant II. W obu wariantach długość tras wałów

przeciwpowodziowych w konstrukcji ziemnej jest podobna - w wariancie I wynosi ok. 9729 m, a w wariancie II ok. 9567 m. Ścianki szczelne wybudowane zostaną na odcinkach o takiej samej długości wynoszącej ok. 1285 m. Rozbudowa wału „Przerowa L” również będzie obejmowała odcinek o takiej samej długości wynoszący ok. 1950 m. Pod względem rozwiązań technicznych i technologicznych obydwa warianty są podobne. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska również będą podobne. Różnice obydwóch wariantów sprowadzają się do różnego przebiegu tras wałów przeciwpowodziowych na trzech odcinkach. W przypadku trasy wału w wariancie II dotyczy to obwałowań prawobrzeżnych na odcinku B-C i na odcinku D1-E1 w obrębie wsi Śliwice oraz wałów lewobrzeżnych na odcinku F1-H. Przebieg wału w wariancie II na odcinku F1-H spowoduje odcięcie od okresowych zalewów wód Widawy kilkudziesięciohektarowego obszaru lasu łęgowego. W wariancie II na odcinku B-C, po rozbiórce 4 domów jednorodzinnych, trasa wału poprowadzona zostanie w odległości około 60 m od brzegów rzeki Widawy, natomiast w wariancie I, wspomniane domy jednorodzinne zostaną zachowane, a trasa wału poprowadzona zostanie w odległości około 15-20 m od skarpy brzegowej rzeki. W wariancie II uzyskuje się szerszy o 40 m pas międzywala. W wariancie II na odcinku D1-E1, w obrębie wsi Śliwice, wał przetnie obszar Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081, w przeciwieństwie do trasy wału w wariancie I, którego trasa poprowadzona zostanie wzdłuż granicy tego obszaru. Poprowadzenie wału w wariancie II w obszarze Natura 2000 wiąże się ze zniszczeniami spowodowanymi zajęciem gruntu, przekształceniem geomechanicznym, wycinką drzew, zniszczeniem siedlisk roślin i zwierząt. Poprowadzenie wału przez obszar Natura 2000 równoległe do koryta Widawy ograniczyłby zasięg zalewów wód Widawy na tym obszarze w okresach wezbraniowych (odciąłby od okresowych zalewów wód). Odnośnie pozostawienia odcinka Młynówki Kielczowskiej o długości 1,25 km na zawalu (Wariant I) przy jednoczesnym zapewnieniu przez Inwestora przepływu biologicznego w korycie cieku na tym odcinku, wariant I jest rozwiązaniem korzystniejszym dla środowiska wodnego tego cieku. Sumaryczne oddziaływania przedsięwzięcia na obszary chronione, chronione siedliska przyrodnicze oraz na florę i faunę są mniejsze w wariancie I. Za wariant korzystniejszy środowiskowo uznano wariant I. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu rozważył wpływ wszystkich analizowanych wariantów na środowisko i ocenił przewidywane oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska, tj. na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji. Oddziaływania z etapu realizacji i likwidacji są w większości tożsame. W oparciu o analizę wyżej zaproponowanych rozwiązań i walidację wariantową, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu przychylił się do wniosku Inwestora, tj. do realizacji przedsięwzięcia w wariancie I proponowanym przez Wnioskodawcę, który jest jednocześnie wariantem najkorzystniejszym dla środowiska.

Określając warunki w niniejszej decyzji organ uwzględnił przedstawione w Raporcie wyniki analizy oceny wpływu przedsięwzięcia na cele środowiskowe części wód w granicach, których zamierzenie jest realizowane i na które oddziałuje.

Planowana inwestycja zgodnie z Planem Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967) zlokalizowana będzie w granicach czterech jednolitych części wód powierzchniowych (dalej: JCWP):

1. JCWP Widawa od zbiornika Michallice do Oleśnicy o kodzie PLRW60001913659,
2. JCWP Widawa od Oleśnicy do Dobrej o kodzie PLRW60001913679,
3. JCWP Kanał Graniczny o kodzie PLRW600023136769,
4. JCWP Oleśnica od Boguszyckiego Potoku do Widawy o kodzie PLRW600019136699.

Wśród wymienionych powyżej JCWP, trzy pierwsze stanowią zgodnie z PGWDO naturalne części wód, natomiast ostatnia silnie zmienioną. Wszystkie charakteryzują się złym stanem.

W celu oceny wpływu przedsięwzięcia, w perspektywie czasowej, na osiągnięcie zakładanych celów środowiskowych określonych dla JCWP organ przeanalizował wpływ przedsięwzięcia na elementy biologiczne (ocenił wpływ na ichtiofaunę oraz możliwy wpływ na fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe), hydromorfologiczne (system hydrologiczny, ciągłość rzeki, warunki morfologiczne), elementy chemiczne i fizykochemiczne jakości wód - wspierające elementy biologiczne (warunki cieplne, warunki natlenienia, zasolenie, stan zakwaszenia, warunki biogenne, zanieczyszczenia specyficzne). Wpływ projektowanego przedsięwzięcia na środowisko wód związany będzie z budową i rozbudową wałów przeciwpowodziowych, przełożeniem koryta Młynówki Kielczowskiej, przebudową ujściowego odcinka Mrówki, pogłębieniem koryta i regulacją brzegów Widawy w rejonie mostów wzdłuż ul. Rzecznej, ul. Wilczyckiej i jazu Kielczówek, remontem jazu Kielczówek, budową i remontem rowów odwodnieniowych oraz likwidacją jednego oczka wodnego oraz częściowo dwóch niewielkich zbiorników wodnych bezpośrednio kolidujących z trasą projektowanych wałów.

Do typowych negatywnych oddziaływań przedsięwzięć należą:

- bezpośrednie zniszczenie lub uszczuplenie siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków przez samą budowę,
- eliminacja lub zaburzenia oddziaływania kluczowych czynników kształtujących charakter siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków na obszarach zalewowych prowadzące do ich całkowitego zniszczenia,
- wpływ na poziom wód gruntowych przed i za wałem,
- negatywny wpływ prac związanych z remontami i utrzymaniem wałów w okresie sezonu lęgowego,
- odcinkowe pogorszenie jakości rzecznej siedliska przyrodniczego lub siedlisk gatunków żyjących w rzece przez zmianę charakterystyki brzegów na odcinkach rzeki objętych pracami budowlanymi (w obrębie mostów),
- okresowe zamulenie lub inne zaburzenie siedliska w wyniku prac ziemnych prowadzonych w korycie,
- lokalną zmianę stosunków wodnych w miejscach budowy zbiorników i likwidacji rowów odwodnieniowych.

Negatywne oddziaływanie spowodowane budową wałów przeciwpowodziowych związane jest z ich wpływem na dolinę zalewową. Budowa nowych wałów prowadzi do zaburzenia swobodnego przepływu wód powodziowych i odcięcia obszaru zalewowego od głównego koryta. W związku z tym można zaobserwować zmianę dynamiki procesów hydromorfologicznych i jakości siedlisk na zawalu. Ponadto wały stanowią barierę powodującą separację przepływu pozakorytowego, a to skutkuje wzrostem erozji istniejących form fluwialnych i prowadzi do powstania nowych warunków sedymentacyjnych. W przypadku wałów o charakterze otwartym, mających mniejszy wpływ na środowisko rzeczne, możliwy jest odpływ wód opadowych i roztopowych, które zasilają wody rzeczne. Wały zamknięte sprzyjają stagnacji wód opadowych i mogą prowadzić do nadmiernego zabagnienia terenów na zawalu. Obwałowanie rzeki przyczynia się do spadku zdolności retencyjnych oraz zaniku wielu cennych siedlisk rzecznych, prowadząc do uproszczenia struktury środowiska i ubożenia roślinności. Na etapie realizacji zniszczeniu ulega roślinność na linii wału. Podwyższenie wałów wymaga wykonania nasypu gruntowego wraz ze zbrojeniem, co może utrudniać przemieszczanie się zwierząt. Prace ziemne prowadzone na wałach wymagają użycia ciężkiego sprzętu i prowadzą do częściowej likwidacji roślinności. Budowa wałów dla organizmów wodnych ma stosunkowo niewielkie znaczenie, jeszcze mniejsze ma dla nich modernizacja lub przebudowa wałów, ponieważ nie powstają nowe struktury ingerujące w obszary zalewowe rzeki. Prace modernizacyjne systemu obwałowań prowadzą do całkowitego lub częściowego zniszczenia siedlisk i roślinności

zielnej w obrębie wałów. Często wymagają wykarczowania drzew porastających koronę wałów. W wyniku umocnienia następuje uproszczenie struktury roślinności i zmiana szorstkości podłoża. W ramach analizowanego przedsięwzięcia projektuje się wały głównie w postaci budowli ziemnych, oddalone możliwie najdalej od koryta rzeki. Odcinkowo nowo budowane wały zostaną zlokalizowane za wałami już istniejącymi, nieprzeznaczonymi do rozbiórki z uwagi na rosnące na nich cenne gatunki drzew i drzewa stanowiące stanowiska gatunków chronionych. Wały tego rodzaju nie będą miały wpływu na elementy jakości wód. Wały w pobliżu obszaru Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081 zostaną poprowadzone po granicy obszaru, umożliwiając zachowanie jego integralności i minimalizując negatywne oddziaływania na powierzchnię siedlisk przyrodniczych. Ograniczy to do minimum wycinkę drzew oraz nie spowoduje ograniczenia cyklicznych wylewów rzeki w rejonie tego obszaru. Wał od strony wsi Śliwice projektuje się jako otwarty, z uwagi na istniejące rzędne terenu stanowiące naturalną ochronę przeciwpowodziową. Projektując trasę wałów zwrócono uwagę na cenne przyrodniczo siedliska i stanowiska, mając na uwadze także możliwie jak największe uwolnienie doliny rzeki Widawy, w tym odcinkową rozbiórkę istniejących wałów przeciwpowodziowych i grobli co wpłynie pozytywnie na renaturyzację obszaru zawała.

W ramach zamierzenia zaplanowano udroźnienie mostów drogowych znajdujących się na rzece Widawie. Prace te nie spowodują jednak znaczącego negatywnego oddziaływania w obecny przekrój podmostowy. Oba mosty zostaną zaprojektowane w sposób umożliwiający przemieszczanie się zwierząt, a w momencie wystąpienia wezbrania umożliwią przepływ doliną rzeki Widawy.

Do negatywnych oddziaływań prac związanych z umocnieniem skarp brzegowych należą:

- bezpośrednie zniszczenie lub uszczuplenie siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków przez samą budowę w miejscu wykonywania prac,
- pogorszenie warunków fizykochemicznych w trakcie prowadzenia prac poniżej odcinka nimi objętego,
- zmiana warunków siedliskowych w miejscu realizacji prac.

Istotność oddziaływań tego typu prac zależy od długości odcinka nimi objętego, a także rodzaju materiału użytego do ich wykonania. W przypadku przedmiotowego przedsięwzięcia umocnienia zostaną wykonane na odcinkach udrażnianych mostów. Prace polegające na remoncie jazu zasuwowego Kielczówek oraz przystosowaniu jazu Przerowa do pełnienia funkcji bramy przeciwpowodziowej nie wprowadzą w obręb ekosystemów wodnych rzeki nowych obiektów hydrotechnicznych, a mają na celu jedynie modernizację i remont już istniejących obiektów. Po zakończeniu inwestycji obecne stosunki wodne w rzece nie ulegną zmianie. Wykonanie ubezpieczeń skarp brzegów i udroźnienie koryta rzeki Widawy w rejonie mostów wzdłuż ul. Rzecznej i Wilczyckiej oraz w rejonie jazu Kielczówek na odcinkach o łącznej długości około 230 m nie powinno mieć wpływu na zmianę ich obecnych parametrów technicznych. Przeprowadzenie odmulenia dna koryta Widawy w rejonach tych mostów nie spowoduje zmiany niwelaty cieku. Przepływ na tych odcinkach będzie taki sam jak dotychczas. Międzywale będzie w niewielkim stopniu obniżone i wyprofilowane ze spadkiem w stronę rzeki, by zapewnić spływ wody.

Zbiornik suchy rezerwy powodziowej w ujściowym odcinku potoku Mrówka (Kanału Granicznego) projektowany jest jako zbiornik boczny bez przegradzania koryta rzeki Widawy. Zakres prac regulacyjnych i zmian w istniejącym przebiegu i kształcie koryta Mrówki projektowany jest na odcinku o łącznej długości około 320 m. W trakcie trwania powodzi zbiorniki będą zamykane na zasuwy, a woda przepompowywana do Widawy. W warunkach normalnych, przepływ przez zbiorniki będzie swobodny. Możliwe oddziaływania negatywne związane z tego rodzaju pracami, to zmiana lokalnych warunków hydrologicznych i ekologicznych obszaru, a także zaburzenie transportu rumowiska i gromadzenie osadów

nanoszonych przez ciek. Przeprowadzony remont jazu Kiełczówek nie spowoduje zmian w warunkach przepływu przez niego wody. Nie będzie miał wpływu na zmianę wielkości (wysokości) normalnego poziomu piętrzenia. NPP pozostanie na niezmiennym poziomie i tak jak obecnie mieścić się będzie w przedziale od 118,13 m n.p.m. (minimalny poziom piętrzenia) do 119,40 m n.p.m. (maksymalny poziom piętrzenia). Po zakończeniu remontu stosunki wodne w Widawie nie ulegną zmianie. Również poziom wody dolnej pozostanie ten sam. Po zakończeniu fazy budowy przedsięwzięcia rozpocznie się proces sukcesywnego wkraczania zespołów roślinnych i zwierzęcych na teren nowych i regulowanych koryt cieków. Nastąpi odtwarzanie się zniszczonych siedlisk roślin i zwierząt na istniejących i nowych odcinkach cieków, które zostały objęte regulacją. W przypadku fitobentosu proces odtwarzania się trwać będzie od 2 do 3 miesięcy, w przypadku makrobentosu i makrofitów do 2-3 lat.

Likwidacja koryta Młynówki Kiełczowskiej na odcinku 500 m, spowoduje zniszczenie występującej w nich flory i fauny wodnej, poza odłowionymi rybami, oraz ich siedlisk. W ramach inwestycji zlikwidowane zostanie oczko wodne oraz częściowo dwa zbiorniki wodne. Konsekwencją zniszczenia każdego ze zbiorników wodnych, będzie zniszczenie flory i fauny związanej z tym środowiskiem. Dotyczy to roślinności wodnej, nadwodnej, bezkręgowców, ryb oraz płazów, dla których taki zbiornik stanowił stanowisko rozrodu (likwidacja zbiornika może spowodować likwidację całej populacji płazów z tym zbiornikiem związanej). Przyczyni to się również do obniżenia retencji wodnej w dolinie rzeki Widawy. Prace regulacyjne brzegów i udroźnieniowe koryta potoku Mrówka na odcinku około 320 m oraz rzeki Widawy na odcinkach o łącznej długości około 230 m związane będą z wycinką drzew i krzewów rosnących na skarpach brzegowych cieków, zniszczeniem roślinności wodnej i w strefie brzegowej, zniszczeniem bezkręgowców żyjących w dnie lub na dnie odmulanych odcinków oraz częściowym zniszczeniem bezkręgowców żyjących w toni wodnej. Zniszczeniu ulegną również siedliska tych roślin i zwierząt. Nastąpi również okresowe pogorszenie warunków bytowania roślin i zwierząt wodnych (makrobentos, ryby) w korytach tych cieków poniżej prowadzonych prac w związku z okresowym zanieczyszczeniem toni wodnej zawiesiną. Konserwacją objętych zostanie około 2,2 km istniejących rowów odwodnieniowych, a likwidacją objętych zostanie około 0,8 km rowów odwodnieniowych, co spowoduje wycinkę drzew i krzewów rosnących na skarpach rowów, zniszczenie całkowite lub częściowe flory i fauny związanej z takimi obiektami oraz ich siedlisk.

Projektowane prace w korytach Widawy i Mrówki nie spowodują trwałego znaczącego pogorszenia jakości siedlisk gatunków żyjących w tych ciekach. Począwszy od momentu zakończenia fazy budowy przedsięwzięcia nastąpi w nich sukcesywne odtwarzanie zniszczonych siedlisk roślin i zwierząt. Analogicznie proces ten wystąpi również na przekładanym korytem Młynówki Kiełczowskiej. Koryto potoku Mrówka przegrodzone zostanie niedaleko ujścia do Widawy, wybudowanym wałem przeciwpowodziowym. Pod wałem wybudowany zostanie przepust wałowy. W normalnych warunkach eksploatacji przepust wałowy będzie otwarty, a odpływ wód z Mrówki do Widawy będzie swobodny. Zlikwidowany zostanie 0,5 km ujściowy odcinek Młynówki Kiełczowskiej i wybudowany nowy odcinek ujściowy uchodzący do Widawy o długości 200 m. Przy odpowiednim ukształtowaniu nowego koryta (szerokość spadek, wyprofilowanie brzegów) warunki hydrologiczne tego cieku będą mogły być zbliżone do obecnego. Po wybudowaniu wałów odcinek Młynówki Kiełczowskiej

o długości 1,25 km pozostanie na terenie zawala. Wykonane zostaną dwa przepusty, na przecięciu cieku z wybudowanymi wałami wylotowy z terenu zawala i wlotowy na teren zawala. Przepust wlotowy będzie limitował dopływ wody do odcinka cieku na zawalu. Zostanie on tak zaprojektowany aby zapewnić wymaganą z punktu widzenia przyrodniczego

wielkość przepływu (przepływ biologiczny) dla pozostałego odcinka Młynówki Kielczowskiej. Przy właściwym funkcjonowaniu przepustu wlotowego przepływ biologiczny w Młynówce zostanie zachowany.

Planowane w ramach przedsięwzięcia prace wpłyną lokalnie na zmianę struktury nadbrzeżnej Widawy i potoku Mrówka (Kanału Granicznego). Jednak w odniesieniu do analizowanych JCWP, na ich całej długości, nie będzie to oddziaływanie znaczące. Reżim hydrologiczny, zarówno w przypadku rzeki Widawy, jak i Młynówki Kielczowskiej, powinien pozostać w obrębie tej samej klasy jakości. Przebieg wałów wzdłuż rzeki Widawy został zaplanowany w maksymalnym oddaleniu od koryta rzeki, a prace w korycie (zarówno przy udrożnieniu mostów, jak i remoncie jazu) nie spowodują zmiany wysokości piętrzenia, ilości i dynamiki przepływu. Nowe koryto Młynówki Kielczowskiej projektuje się dostosować do stanu istniejącego przyjmując zbliżony do obecnego przekrój poprzeczny i spadek podłużny dna. Działania te pozwolą na utrzymanie istniejących różnic przepływu średniego wzdłuż omawianych cieków. Zmiana reżimu hydrologicznego dotyczyć będzie potoku Mrówka (Kanału Granicznego) w przypadku przepływów maksymalnych, co będzie wynikiem budowy zbiornika suchego.

W zakresie elementów morfologicznych lokalnie obserwowana będzie zmiana struktury strefy brzegowej Widawy, związana z umocnieniami zaplanowanymi w pobliżu budowli hydrotechnicznych (dwóch mostów i jazu), a także ograniczeniem strefy naturalnych wylewów rzeki związane z budową wałów. Ubezpieczenie brzegów na niewielkich odcinkach rzeki spowoduje uproszczenie struktury strefy brzegowej, ale ze względu na skalę prac oddziaływania w tym zakresie zarówno lokalnie jak i w odniesieniu do całej JCWP można uznać za mało znaczące. Projektowane wały lokalizowane są możliwie jak najdalej od koryta cieków. Odcinkowo nowo budowane wały zostaną zlokalizowane za wałami już istniejącymi, nieprzeznaczonymi do rozbiórki z uwagi na rosnące na nich cenne gatunki drzew i drzewa stanowiące stanowiska gatunków chronionych. Wały w pobliżu obszaru Natura 2000 Lasy Grędzińskie PLH020081 zostaną poprowadzone po granicy obszaru, umożliwiając zachowanie jego integralności i minimalizując negatywne oddziaływania na powierzchnię siedlisk przyrodniczych. Ograniczy to do minimum wycinkę drzew oraz nie spowoduje ograniczenia cyklicznych wylewów rzeki w rejonie tego obszaru. Wał od strony wsi Śliwice projektuje się jako otwarty, z uwagi na istniejące rzędne terenu stanowiące naturalną ochronę przeciwpowodziową. Projektując trasę wałów zwrócono uwagę na cenne przyrodniczo siedliska i stanowiska, mając na uwadze także możliwie jak największe uwolnienie doliny rzeki Widawy, w tym odcinkową rozbiórkę istniejących wałów przeciwpowodziowych i grobli co wpłynie pozytywnie na renaturyzację obszaru zawała.

Wpływ na jakość wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznym (głównie zawiesina ogólna) będzie dotyczyć etapu realizacji przedsięwzięcia. Powstanie dużej ilości zawiesiny może doprowadzić do obniżenia zawartości tlenu rozpuszczonego. Będzie to jednak oddziaływanie odwracalne, związane z etapem realizacji prac i nie powinno wpłynąć na parametry fizykochemiczne całej JCWP. Odcinkowe prowadzenie prac pod osłoną grody zminimalizuje zmętnienie wody.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia może dojść do negatywnego wpływu na skład i liczebność makrofitów w obrębie planowanych prac, czego konsekwencją będzie zniszczenie istniejącej struktury roślinności. Będzie to jednak oddziaływanie częściowo odwracalne, ponieważ struktura roślinności odtworzy się po zakończeniu robót. Aby skala zmian nie była znacząca wprowadzono w warunkach niniejszej decyzji działania polegające na etapowym przeprowadzeniu prac w korycie. Na etapie eksploatacji warunki siedliskowe dla makrofitów ulegną stabilizacji.

Negatywne oddziaływanie na makrobezkręgowce bentosowe związane jest z budową umocnień. Pośrednio negatywnie na stan makrobezkręgowców bentosowych

wpływie ubytek liczebności makrofitów. Zastosowanie rozwiązań zwiększających różnorodność siedlisk ułatwi odtworzenie się składu makrozoobentosu poprzez dryfy i loty kompensacyjne owadów dorosłych w ciągu 2-3 lat po zrealizowaniu inwestycji.

Negatywnymi oddziaływaniami na ichtiofaunę będą przede wszystkim zmętnienie wody podczas prowadzonych prac budowlanych – poszerzenie koryta, budowa umocnień. Utrzymująca się przez dłuższy czas wysoka koncentracja cząstek mineralnych miałaby negatywny wpływ na zdrowotność i wzrost śmiertelności, zwłaszcza narybku (jest to związane z osiadaniem na skrzelach drobnych cząstek mineralnych co prowadzi do ich uszkodzeń). Dłuższe okresy zmętnienia wody powodują ponadto ograniczenie fotosyntezy i pogorszenie warunków środowiska oraz utrudniają widzenie. Mniej groźne natomiast jest krótkotrwale zwiększenie koncentracji zawiesiny. Przejściowo występujące wysokie stężenia, nie stanowią dużego zagrożenia, ograniczając jedynie czasowo żerowanie ryb. Rzeka Widawa jest typem rzeki nizinnej piaszczysto-gliniastej (19 typ abiotyczny rzeki), której dno zbudowane jest z piasku o różnej granulacji lub gliny, często z dodatkiem żwiru, niekiedy iltu i margli. Natomiast potok Mrówka jest typem potoku na obszarach pod wpływem procesów torfotwórczych (23 typ abiotyczny rzeki), której dno zbudowane jest z dominującego substratu organicznego z domieszką piasków lub żwirów, a w zastoiskowych odnogach bocznych i starorzeczach z detrytusu. W ciekach tego typu (obydwie rzeki typu nizinnego) w czasie prowadzonych prac będzie powstawała zawiesina, która ze względu na słaby prąd może utrzymywać się długo w toni wodnej, co będzie miało negatywny wpływ na warunki tlenowe w wodzie oraz na organizmy wodne poniżej prowadzonych prac.

Zgodnie z obowiązującym od roku 2016 podziałem jednolitych części wód podziemnych, obszar inwestycji zlokalizowany jest w obrębie JCWPd PLGW600096, charakteryzujący się dobrym stanem ilościowym i chemicznym (jakościowym).

Ochrona wód polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywaniu ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez:

- utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach,
- doprowadzenie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Jakość wód jest określana z uwzględnieniem ilości substancji i energii w wodach oraz stopnia zdolności funkcjonowania ekosystemów wodnych.

W przypadku wód podziemnych i obszarów ich zasilania podlegają one ochronie polegającej w szczególności na:

- zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania poprzez tworzenie obszarów ochronnych zbiorników wód śródłądowych,
- utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Biorąc pod uwagę charakter przedsięwzięcia, jego funkcjonowanie oraz lokalizację w obrębie doliny Widawy, podstawowe znaczenie przy ocenie jego wpływu na wody podziemne ma czwartorzędowy poziom wód podziemnych.

Na obszarze projektowanego przedsięwzięcia pierwszy czwartorzędowy poziom wód podziemnych występuje na głębokości 0,5 – 2,9 m p.p.t. W zdecydowanej większości zwierciadło tego poziomu ma charakter swobodny. Poziom ten związany utworami przepuszczalnymi, jest w stałym kontakcie hydraulicznym z wodami rzeki Widawy. Pokrywy madowe występujące na powierzchni terenu nie tworzą ciągłego horyzontu, a występują w formie płatów o zmiennej rozciągłości. Miąższość ich osiąga 0,5 – 3,0 m, najczęściej jednak nie przekracza 1,0 m. Z powyższych danych wynika, że pierwszy poziom wodonośny położony jest płytko, a wody podziemne na obszarze w otoczeniu wałów charakteryzują się

małą odpornością na zanieczyszczenia pochodzące z powierzchni terenu. Roboty ziemne, związane z realizacją inwestycji, w tym z wykonywaniem wykopów i ich odwadnianiem, mogą spowodować lokalne, niewielkie, krótkotrwałe zmiany poziomu wód podziemnych, które po zakończeniu prac ustabilizują się na pierwotnym poziomie. Potencjalnym, ujemnym oddziaływaniem na wody podziemne w fazie budowy projektowanego przedsięwzięcia mogą być wycieki substancji ropopochodnych z pracujących i garażujących maszyn i samochodów, ewentualnie wylewy oleju napędowego w trakcie tankowania maszyn.

Na obszarze projektowanego przedsięwzięcia w okresie przepływu wysokich wód, w podłożu pod projektowanymi wałami może dojść do filtracji oraz lokalnie do zagrożeń przebiciami hydraulicznymi na zawalu. Korpusy wałów przeciwpowodziowych oraz podłoże pod nimi zostaną uszczelnione za pomocą pionowej przesłony przeciwfiltracyjnej lub ekranu uszczelniającego (przeciwfiltracyjnego) ułożonego w skarpie wału od strony odwodnej. Aby zapewnić możliwość kontaktu wód podziemnych między międzywałem i zawalem, pionowa przesłona przeciwfiltracyjna, jak również ekran uszczelniający w części podziemnej zostaną zakotwione tak, aby nie dochodziły do warstwy gruntów nieprzepuszczalnych. Rozwiązanie takie umożliwi swobodny przepływ wód podziemnych w dolinie rzeki, wydłużając przy tym drogę filtracji. Wykonanie przesłon spowoduje podpiętrzenie wód podziemnych na zawalu w okresach silnych opadów, co może prowadzić do tworzenia się lokalnych podmokłości i stagnowania wody na powierzchni terenu. Rozwiązaniem tego problemu będzie wykonanie na zawalu sieci rowów melioracyjnych sprowadzających gromadzący się nadmiar wody do kanałów zbiorczych odprowadzających wody do rzeki poprzez przepusty z klapami zwrotnymi lub przez śluzy wałowe.

Jak już wskazano powyżej przedsięwzięcie w wariantcie inwestycyjnym zlokalizowane jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Lasy Grędzińskie PLH020081.

Na obszarze jednolitej części wód, w granicach której zamierzenie jest realizowane występują cele środowiskowe szczegółowe, ze względu na występowanie obszarów chronionych zawartych w wykazach, o których mowa w art. 113 ust. 4 ustawy *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 poz. 1121 ze zm.):

- obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (obszar całej Polski),
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W obszarze inwestycji jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Lasy Grędzińskie PLH020081

Po przeanalizowaniu możliwości oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia w zakresie wpływu na obszary Natura 2000 stwierdzono, że przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000.

W związku z powyższym stwierdzono, że realizacja inwestycji nie zagraża osiągnięciu celów środowiskowych.

Powstałe w czasie realizacji inwestycji odpady będą w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych.

Realizacja inwestycji nie generuje ścieków technologicznych. Zaplecze budowy będzie wyposażone w przenośne sanitariaty.

Podczas budowy wpływ na powietrze atmosferyczne będą miały emisje pochodzące z eksploatacji sprzętu wykorzystywanego podczas budowy, w tym ze środków transportu ciężarowego. Pojazdy będą parkowały na terenie utwardzonym. Wykonywanie robót budowlanych spowoduje wystąpienie okresowych uciążliwości związanych z emisją niezorganizowaną zanieczyszczeń atmosferycznych w wyniku pracy sprzętu budowlanego

o napędzie spalinowym. Wystąpią one głównie w miejscu prowadzenia prac, w szczególności dojdzie do emisji związków powstających ze spalania paliw. Prace ziemne spowodują odsłonięcie powierzchni terenu, dotychczas po części chronionej przez roślinność. Na odsłoniętym terenie może wystąpić erozja wietrzna podczas silnych podmuchów wiatru (typowych szczególnie dla pory jesieni i końca zimy) i może lokalnie występować wzrost zapylenia powietrza. Uciążliwość hałasowa w fazie budowy generowana będzie pracą maszyn i ruchem poruszających się pojazdów. Wymienione uciążliwości będą miały jednak charakter przemijający. Wpływ na hałas będzie ograniczony do etapu realizacji prac i w tym czasie mogą wystąpić uciążliwości z tym związane, ale będą one krótkotrwałe, zgodnie z przesuwanym się frontem robót. Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego będzie emisja nieorganizowana spalin w trakcie przejazdów samochodów ciężarowych (dowóz pracowników, dowóz mas ziemnych do budowy wałów, dowóz materiałów budowlanych, dowóz betonu) oraz pracy maszyn (spychacz, koparka, ładowarka, walec, wibromłot, dźwig) i różnych urządzeń. Podstawowymi zanieczyszczeniami emitowanymi do powietrza pochodzącymi ze spalania oleju napędowego w silnikach maszyn i samochodów będą - pył, zanieczyszczenia gazowe. Spodziewać się również należy pylenia z powierzchni terenu podczas przejazdów samochodów i robót ziemnych, szczególnie w dłuższych okresach bezdeszczowych. W trakcie robót związanych z budową i rozbudową wałów przeciwpowodziowych oraz budową związanej z nimi infrastruktury, ruch maszyn i samochodów odbywać się będzie po istniejących drogach, po tymczasowych drogach technologicznych oraz po wybudowanych drogach obsługowych na koronie i wzdłuż wałów. Szczególnie dowóz znacznych ilości gruntu wymagać będzie bardzo dużej liczby kursów samochodów ciężarowych, które będą kursować w ruchu ciągłym. Dodatkowo w czasie prowadzenia prac betoniarских kursować będą w ruchu ciągłym betonowozy. Transport samochodowy związany z fazą budowy przedsięwzięcia okresowo pogorszy warunki aerosanitarne (spaliny, pył), a także spowoduje drgania w sąsiedztwie tras ich przejazdów. Wiązać się to będzie z uciążliwością dla okolicznych mieszkańców. Podstawowe roboty związane z samą budową wału wykonywane będą spycharką gąsienicową. Na dwóch odcinkach zamiast nasypów ziemnych wykonane zostaną elementy konstrukcyjne w postaci stalowych ścianek szczelnych przy zastosowaniu wibromłota podwieszonoego na żurawiu samojezdnym. Istniejący wał „Przerowa L” zostanie rozbudowany poprzez poszerzenie i podwyższenie korpusu wału. Grunt stanowiący korpus wału będzie zagęszczany lekkim walcem wibracyjnym. Po wybudowaniu dróg obsługowych, przejazdów wałowych, przepustów wałowych oraz rowów odwodnieniowych wał zostanie pokryty humusem przy wykorzystaniu lekkiej koparki hydraulicznej, a następnie obsiany mieszanką traw, co zniweluje pylenie. Praca maszyn i urządzeń oraz przejazdy samochodów nie będą odbywać się jednocześnie. Prace związane z budową wału, będą sukcesywnie się przesuwać wzdłuż jego trasy. W trakcie prowadzonych prac nastąpi rozproszenie emitowanych zanieczyszczeń przez pracujące maszyny oraz przejeżdżające samochody, co nie powinno mieć większego wpływu na stan zanieczyszczenia powietrza poza obszarem inwestycji. Emisja tych zanieczyszczeń odbywać się będzie w krótkich okresach czasu. Wystąpienie krótkotrwałych, podwyższonych wartości stężeń wymienionych zanieczyszczeń spodziewać się można lokalnie, w sąsiedztwie pracujących maszyn i tras przejeżdżających samochodów. Zanieczyszczenie powietrza będzie okresowe, typowe dla prac budowlanych, i będą dotyczyły jedynie czasu budowy inwestycji po zakończeniu, której ustąpią. Po zakończeniu prac związanych z budową obiektów przedsięwzięcia, na etapie eksploatacji źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza, będą prowadzone dwa razy w roku prace konserwacyjne sprowadzające się do koszenia trawy kosiarkami spalinowymi na koronie i na skarpach wałów oraz przejazdy po drodze obsługowej samochodu z pracownikami

kontrolującymi stan wału, kilka razy w roku. Zatem oddziaływanie emitowanego hałasu i zanieczyszczeń do powietrza będą znikome i można je pominąć w rozważaniach.

Ochrona przed hałasem polega m. in. na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz poprzez zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Źródłami emisji hałasu będą przejazdy samochodów ciężarowych (dowóz pracowników, dowóz mas ziemnych do budowy wałów, dowóz materiałów budowlanych, dowóz betonu) oraz praca maszyn (spychacz, koparka, ładowarka, walec, wibromłot, dźwig) i różnych urządzeń. W trakcie robót związanych z budową i rozbudową wałów przeciwpowodziowych oraz budową związanej z nimi infrastruktury, ruch maszyn i samochodów odbywać się będzie po istniejących drogach, po tymczasowych drogach technologicznych oraz po wybudowanych drogach obsługowych na koronie i wzdłuż wałów. Szczególnie dowóz do budowy wałów znacznych ilości gruntu wymagać będzie bardzo dużej liczby kursów samochodów ciężarowych, które będą kursować w ruchu ciągłym. Dodatkowo w czasie prowadzenia prac betonarskich kursować będą w ruchu ciągłym betonowozy. Transport samochodowy związany z fazą budowy przedsięwzięcia okresowo pogorszy stan klimatu akustycznego w sąsiedztwie tras ich przejazdów. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa od prowadzonych prac znajdować się będzie w odległości 20-30 m. Praca maszyn i urządzeń oraz przejazdy samochodów nie będą odbywać się jednocześnie. Najczęściej na jednym odcinku pracować będzie jedna maszyna przy jednoczesnym przejeździe samochodu, a prace związane z budową wału, będą sukcesywnie się przesuwać wzdłuż jego trasy. Poza zasadniczą budowę wałów przeciwpowodziowych, pozostałe roboty ziemne, prace budowlane i rozbiórkowe będą wykonywane w różnych miejscach i w różnym czasie. W trakcie prowadzonych prac nastąpi rozproszenie emisji hałasu przez pracujące maszyny oraz przejeżdżające samochody. W efekcie emisja hałasu na poszczególnych odcinkach budowanych wałów będzie lokalna. Mając na uwadze planowany zakres i charakter prac, miejsce i obszar ich prowadzenia, sposób zagospodarowania terenów przyległych do wału, w czasie fazy budowy projektowanego przedsięwzięcia mogą wystąpić chwilowe przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w ciągu pory dnia na obszarach chronionych akustycznie (zabudowa jednorodzinna oraz zabudowa zagrodowa). Uciążliwość ta będzie miała charakter okresowy, typowy dla prac budowlanych, oraz będzie dotyczyła jedynie czasu realizacji inwestycji i ustąpi wraz z jej zakończeniem. W fazie eksploatacji wałów przeciwpowodziowych źródłami emisji hałasu, będą prowadzone dwa razy w roku prace konserwatorskie sprowadzające się do koszenia trawy kosiarkami spalinowymi na koronie i na skarpach wałów oraz przejazdy po drodze obsługowej samochodu z pracownikami kontrolującymi stan wału, kilka razy w roku.

W ramach planowanego przedsięwzięcia planowana jest odcinkowa przebudowa obiektów drogowych na odcinku ul. Wilczyckiej i Rzecznej. Zamierzenie przewiduje przełożenie fragmentu ul. Wilczyckiej na długości około 650 m. Oddziaływania na etapie realizacji i ewentualnej ich likwidacji w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego będą zbliżone do oddziaływań związanych z przebudową systemu ochrony przeciwpowodziowej doliny Widawy. Przeprowadzona na potrzebę projektu analiza wykazała brak znaczącego wpływu tych obiektów na stan aerosanitarny powietrza atmosferycznego i poziom dopuszczalnego poziomu hałasu na etapie ich eksploatacji. Ze względu na niskie natężenie ruchu na tych drogach (około 392 pojazdów na dobę dla 2023 r. na ul. Wilczyckiej) nie będzie dochodziło do przekroczenia dopuszczalnych standardów w zakresie emisji zanieczyszczeń oraz hałasu na terenach sąsiadujących.

Ochrona środowiska gruntowo-wodnego związana jest z właściwą organizacją robót, w tym lokalizacji placu budowy oraz dróg technicznych na etapie realizacji inwestycji. W celu

zabezpieczenia wierzchniej warstwy gruntu oraz dalszej części gruntów i wód podziemnych (poprzez infiltracje) teren przeznaczony na składowanie materiałów będzie zabezpieczony materiałem nieprzepuszczalnym. Wykorzystywany sprzęt oraz środki transportu będą sprawne technicznie a ich eksploatacja zgodna z instrukcjami obsługi. W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego wszystkie naprawy, serwisy i inne czynności związane z eksploatacją sprzętu budowlanego prowadzone będą w miejscach do tego przeznaczonych takich jak zakłady naprawcze, punkty serwisowe, stała baza wykonawcy robót budowlanych. Plac budowy i jego zaplecze będzie wyposażone w pojemniki na odpady, sanitariaty. Na etapie realizacji planowanego przedsięwzięcia mogą wystąpić okresowe i niewielkie niekorzystne oddziaływania na wody powierzchniowe. Roboty ziemne spowodują okresową zmianę dotychczasowej struktury gleby (zdjęcie humusu) oraz okresowy spływ wód opadowych z obszaru (odkrytej gleby) do rowów melioracyjnych i dalej do rzeki. Może to spowodować okresowe odprowadzenie wody zanieczyszczonej zawiesiną organiczną, lecz nie będzie to stanowiło zagrożenia dla odbiorników tych wód, ponieważ zawiesina będzie ulegać sedymentacji.

W czasie budowy obiektów przedsięwzięcia oddziaływania na krajobraz wystąpią w postaci zmian związanych z przekształceniami terenu w wyniku prowadzonych robót ziemnych i prac budowlanych. Prowadzona budowa i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych będzie wpływać na walory krajobrazowe, w sposób bezpośredni, a oddziaływanie to będzie stałe i długoterminowe. Wprowadzone zmiany w krajobrazie naturalnym będą trudno odwracalne. Zmiany rzeźby powierzchni terenu spowodowane będą wybudowaniem wzdłuż rzeki nasypów ziemnych oraz wycinką zakrzaczeń, zadrzewień i zalesień kolidujących z projektowanym przedsięwzięciem. Działanie to zostanie zminimalizowane przez obsiew skarp wałów mieszanką traw, a także przez nasadzenia drzew i krzewów w ramach planowanej kompensacji przyrodniczej. Po zakończeniu budowy obiektów przedsięwzięcia, po wytworzeniu się okrywy roślinności zielonej na skarpach oraz wzroście nasadzonych w ramach kompensacji przyrodniczej krzewów i drzew nastąpi pewne złagodzenie negatywnych skutków wizualnego pogorszenia walorów krajobrazowych. Wał o łagodnie nachylonych i zadarnionych skarpach w mniejszym stopniu będzie ingerować w otaczający go krajobraz. Jest to tym istotniejsze, że wały będą widoczne zarówno od strony międzywala, jak i zawała. Niemniej, wybudowane w postaci nasypów ziemnych wały przeciwpowodziowe będą elementem dominującym i jednocześnie obcym w naturalnej dolinie rzeki, co dodatkowo w istotny sposób podkreślą drogi obsługowe poprowadzone po koronach wałów lub wzdłuż ich podstawy. Wybudowane wały, obniżą walory estetyczne i krajobrazowe tego odcinka doliny Widawy.

Analizowane przedsięwzięcie pozostanie bez istotnego wpływu na klimat w skali regionalnej oraz lokalnej. Przy wystąpieniu ekstremalnych sytuacji powodziowych, wodami cofkowymi z kanału Odra-Widawa i wodami wezbraniowymi z rzeki Widawy zalany obszar międzywala może pozostawać pod wodą około 10 dni. W czasie wystąpienia zalewu międzywala, z racji krótkiego czasu jego trwania, nie wystąpią żadne zjawiska klimatyczne, a mikroklimat w jego rejonie nie ulegnie zmianie. W czasie budowy obiektów projektowanego przedsięwzięcia planowane jest wycięcie około 2,4 ha lasu liściastego, około 1850 szt. drzew, w tym około 50 bardzo dużych i sędziwych oraz około 0,95 ha krzewów i drzew młodych. W ramach zamierzenia zaplanowano kompensację nasadzeń. W fazie budowy w wyniku spalania paliw przez samochody i maszyny uczestniczące w budowie różnych obiektów, emitowany będzie do atmosfery dwutlenek węgla, zaliczany do gazów cieplarnianych. Zawartość tego gazu w spalinach wynosi około 14-16%. Ponadto w fazie budowy będzie niewielkie zapotrzebowanie na energię elektryczną związane z funkcjonowaniem zapleczy budowy, w tym, użytkowaniem pomieszczeń dla pracowników (oświetlenie, grzejniki, kuchenki, czajniki), baraków sanitarnych (oświetlenie, grzejniki

i podgrzewacze wody), pomieszczeń roboczych i magazynów (oświetlenie), z pracą niektórych urządzeń oraz oświetleniem zewnętrznym placów zapleczy budowy. Zużycie energii elektrycznej pośrednio skutkować będzie emisją do atmosfery dwutlenku węgla i pary wodnej (gazy cieplarniane) w czasie jej wytwarzania w elektrowni. W fazie eksploatacji przedsięwzięcia nie będzie zapotrzebowania na energię elektryczną. Przy powodziach ekstremalnych do przerzutu wód powodziowych z potoku Mrówka do Widawy używane będą mobilne zestawy pompowe. Każdy zestaw pompowy wyposażony będzie w agregat prądotwórczy, który zużywając olej napędowy wytwarzać będzie energię elektryczną. W wyniku spalania paliwa emitowany będzie dwutlenek węgla, zaliczany do gazów cieplarnianych. Przy mniejszych powodziach przerzut wód będzie prowadzony za pośrednictwem przepompowni zasilanych elektrycznie. Zużycie energii elektrycznej pośrednio skutkować będzie emisją do atmosfery dwutlenku węgla i pary wodnej (gazy cieplarniane) w czasie jej wytwarzania w elektrowni. Jednakże ilości emitowanych gazów cieplarnianych w związku z realizacją przedsięwzięcia (fazy budowy, eksploatacji i likwidacji) nie będą znaczące.

Projektowane przedsięwzięcie zostało zaprojektowane zgodnie z obowiązującymi przepisami hydrotechnicznymi, które uwzględniają ekstremalne zjawiska zachodzące w środowisku związane ze zmianami klimatu, co regulują odpowiednie przepisy dotyczące projektowania, budowy i eksploatacji wałów przeciwpowodziowych. Jednocześnie wybudowane wały będą jednym z elementów zwiększającym bezpieczeństwo przeciwpowodziowe licznych miejscowości położonych na obydwóch brzegach Widawy. W fazie budowy, eksploatacji i likwidacji projektowanego przedsięwzięcia nie wystąpią działania mające na celu bezpośredni minimalizujący jego wpływ na zmiany klimatu. Działaniami pośrednimi będzie ograniczenie do minimum oświetlenia w nocy zapleczy budowy w fazie budowy i likwidacji oraz kompensacja przyrodnicza polegająca na nasadzeniach drzew i odbudowy obszarów leśnych.

Projektowane przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do pogłębiania się zmian klimatu, bowiem zaproponowano działania minimalizujące wpływ inwestycji na zmiany klimatu, w tym:

- działania skutkujące pochłanianiem dwutlenku węgla - kompensacja przyrodnicza polegająca na nasadzeniach drzew i obszarów leśnych,
- działania skutkujące zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych - ograniczenie do minimum oświetlenia w nocy placów zapleczy w fazie budowy i likwidacji oraz ograniczenie pracy samochodów i maszyn na biegu jałowym.

W rejonie planowanego przedsięwzięcia występują zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe ujęte w gminnej ewidencji zabytków występujące na trasie projektowanych wałów przeciwpowodziowych, jak również położone w pobliżu ich przebiegu. Bliskość wspomnianych wyżej obiektów powoduje, że wszelkie prace związane z realizacją wnioskowanej inwestycji powinny być prowadzone z ostrożnością i poprzedzone konsultacjami z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków. Zdaniem organu, uzyskanie stanowiska konserwatora zabytków jest wystarczającym gwarantem, że podjęte zostaną odpowiednie działania chroniące te obiekty.

Realizacja projektowanego przedsięwzięcia będzie źródłem skumulowanych oddziaływań w odniesieniu do już istniejących i realizowanych inwestycji w dolinie Widawy oraz w mniejszym stopniu na pozostałym obszarze znajdującym się w granicach Wrocławskiego Węzła Wodnego (WWW). W dolinie rzeki wybudowane zostały i są budowane wały przeciwpowodziowe oraz wykonane zostały i są prowadzone prace związane z remontami mostów i innych budowli hydrotechnicznych. Budowa obwałowań przeciwpowodziowych wraz z infrastrukturą na tak długim odcinku doliny rzeki skutkowałą kumulacją różnych

szkodliwych oddziaływań na środowisko i przyrodę. Budowa wałów przyczyniła się do zajęć terenów, w tym zalewowych o urodzajnej glebie, ograniczyła zasięgi zalewów wód rzeki podczas wezbrań, pogorszyła walory krajobrazowe doliny rzeki, na co duży wpływ mają drogi obsługowe poprowadzone po koronie wałów oraz wzdłuż ich podstawy. Konsekwencją tych inwestycji była wycinka drzew i krzewów wzdłuż rzeki oraz w rejonach budowli hydrotechnicznych, a w konsekwencji zniszczenie siedlisk. Dodatkowym ujemnym oddziaływaniem związanym z wycinką roślinności wysokiej będzie ograniczenie pochłaniania dwutlenku węgla przez te rośliny i produkcji tlenu. Prowadzone w korycie rzeki prace związane z budową, remontem i udrożnieniem mostów, remonty budowli hydrotechnicznych, umacnianie skarp oraz pogłębianie koryta rzeki, przyczyniły się do skumulowania tych oddziaływań na środowisko wodne, na gatunki roślin i zwierząt ze środowiskiem tym związane.

Budowa wałów przeciwpowodziowych i związanej z nimi infrastruktury w ramach projektowanego przedsięwzięcia przyczyni się do kumulacji wymienionych powyżej oddziaływań na środowisko i przyrodę. Realizacja inwestycji jest jednak uzasadniona nadrzędnym interesem społecznym - celem zadania jest poprawa systemu ochrony przeciwpowodziowej doliny rzeki Widawy.

Realizacja inwestycji nie wpłynie na spadek różnorodności gatunkowej – realizacja inwestycji nie powinna spowodować wyginięcia żadnej populacji gatunku na przedmiotowym terenie. Pomimo, iż realizacja przedmiotowej inwestycji będzie powodowała zmiany w ekosystemach oraz negatywne oddziaływania na ich poszczególne składniki stwierdzono, że przy uwzględnieniu przewidzianych działań minimalizujących i kompensujących inwestycja pozostaje bez istotnego wpływu na różnorodność ekosystemów i krajobrazów. W związku z powyższym oceniono, że realizacja przedmiotowej inwestycji nie będzie wpływała na różnorodność biologiczną, rozumianą jako zmienność wewnątrzgatunkową (różnorodność genowa), międzygatunkową (różnorodność gatunków) i ponadgatunkową (różnorodność ekosystemów i krajobrazów).

Inwestycja, ze względu na rodzaj, kategorię i ilość substancji niebezpiecznej, nie zalicza się do zakładów mogących być źródłem poważnej awarii, o których mowa w art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672). Ze względu na rodzaj inwestycji nie ma także podstaw do rozpatrywania konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Ze względu na odległość przedsięwzięcia od granic państwa oraz skalę przedsięwzięcia brak jest konieczności przeprowadzenia oceny transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, w której uwzględniono analizę oddziaływań i potencjalnych zagrożeń środowiskowych związanych z realizacją i eksploatacją inwestycji oraz wskazano szereg działań niezbędnych do podjęcia celem zabezpieczenia i zminimalizowania potencjalnych negatywnych oddziaływań, organ zdecydował o nałożeniu warunków realizacji przedsięwzięcia wymienionych w sentencji niniejszej decyzji. Warunki określone w sentencji niniejszej decyzji nałożono również w celu zminimalizowania oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze, w tym przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Nałożony w punkcie I.2.1. obowiązek prowadzenia nadzoru przyrodniczego ma na celu zagwarantowanie, że spełnione zostaną warunki realizacji prac, które wymagają specjalistycznej wiedzy, a ponadto obecność specjalistów ma gwarantować właściwą reakcję w przypadku sytuacji nagłych, nieprzewidzianych na etapie planowania inwestycji, co zminimalizuje ryzyko negatywnego oddziaływania na elementy przyrodnicze występujące w obrębie i w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru prowadzonych prac.

Warunki pkt 1.2.2. - 1.2.3. wprowadzono w celu ochrony warstwy próchnicznej gleby i zapewnienia jej wykorzystania po zakończeniu realizacji inwestycji do rekultywacji terenów zdegradowanych.

Warunki zawarte w pkt 1.2.4. i 1.2.5. mają na celu zmniejszenie zajęcia terenu pod inwestycję, tak by w możliwie najmniejszym stopniu oddziaływała ona na tereny z nią sąsiadujące, a w szczególności na tereny zielone.

Realizacja warunku pkt 1.2.6. przyczyni się do zabezpieczenia terenów stanowiących potencjalne miejsce występowania siedlisk podmokłych z porastającą je cenną roślinnością szuwarową i inną roślinnością rosnącą w ich obrębie, a także potencjalne siedliska płazów, przed zniszczeniem lub zdegradowaniem w wyniku zasypania nadwyżkami gruntu podczas realizacji przedsięwzięcia. Podkreślić przy tym należy, iż wszystkie gatunki płazów występujące w Polsce podlegają ochronie na mocy *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 poz. 2183)*.

Warunki określone w pkt 1.2.7. - 1.2.11. są wypełnieniem zapisów art. 75 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.)*.

Warunki określone w pkt 1.2.12. - 1.2.15. oraz 1.3.1. i 1.3.2. wynikają z konieczności minimalizacji negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na gatunki zwierząt kręgowych (w szczególności ptaków i nietoperzy) w trakcie okresu rozrodczego i wychowu młodych. Dodatkowo z uwagi na możliwość zniszczenia potencjalnych stanowisk i siedlisk chronionych gatunków zwierząt wprowadzono szczegółowe zasady obowiązujące podczas wycinki drzew o pierśnicy powyżej 50 cm, i tak warunki określone w pkt 1.2.13. - 1.2.15. oraz 1.3.1. i 1.3.2. związane są z podjęciem działań mających na celu ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na pachnicę dębową *Osmoderma eremita* i kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* – gatunków bezkręgowców wymienionych w załączniku II *Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 ze zm.)* i objętych ścisłą ochroną gatunkową na mocy *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, na ich stanowiskach zlokalizowanych poza obszarami Natura 2000, jednakże istotnych dla zachowania ciągłości gatunków, a także zabezpieczenie przed uśmierceniem nietoperzy (wszystkie gatunki występujące w Polsce objęte są ochroną na mocy ww. rozporządzenia), dla których drzewa (a w szczególności ich dziuple) mogą stanowić miejsca dziennego odpoczynku lub snu zimowego.

Warunki określone w pkt 1.2.16. będą wypełnieniem zapisu art. 82 ust. 1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134 ze zm.)* oraz przyczynią się do ochrony roślinności wysokiej rosnącej w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych robót.

Warunki pkt 1.2.17 – 1.2.20 nałożono w celu ochrony i zminimalizowania stopnia zniszczeń płatów siedlisk przyrodniczych wskutek prowadzonych prac.

Warunki pkt 1.2.21 – 1.2.23 mają na celu wyeliminowanie i niedopuszczenie do rozprzestrzeniania się wzdłuż doliny rzecznej obcych gatunków roślin, będących często gatunkami ekspansywnymi, wypierającymi gatunki rodzime. Warunek ten jest szczególnie istotny ze względu na fakt, iż prace prowadzone mają być w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzecznego, co może znacznie ułatwiać rozprzestrzenianie się ekspansywnych gatunków roślin. Określony sposób usunięcia roślin powinien pozwolić na ich skuteczną eliminację.

Warunki pkt. 1.2.24. - 1.2.25 mają na celu ochronę ichtiofauny, poprzez nie prowadzenie prac w okresie tarła oraz ograniczanie zmacenia wody. Wskazane przy tym jest, aby wszystkie prace w korytach cieków i na ich brzegach prowadzić po uzgodnieniu i we współpracy z Polskim Związkiem Wędkarskim.

Określony w pkt 1.2.26. sposób przeprowadzenia likwidacji ujściowego odcinka Młynówki Kielczowskiej nałożono w celu ochrony organizmów wodnych zasiedlających przedmiotowy odcinek Młynówki, w szczególności ryb i małży.

Warunek pkt 1.2.27. nałożono w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na ryby i płazy oraz inne zwierzęta wykorzystujące osady dennie oraz roślinność wodną jako miejsce schronienia, żerowania, zimowania i rozrodu.

Warunek pkt. 1.2.28. nałożono w celu ograniczenia zmian dotychczasowego stanu ekosystemów zlokalizowanych w obrębie i w bezpośrednim sąsiedztwie rowów. Odmulenie dna cieków i związane z tym obniżenie poziomu wody może negatywnie wpłynąć na dotychczasowe uwilgotnienie zbiorowisk roślinnych i doprowadzić do pogorszenia właściwego stanu siedlisk przyrodniczych. Zmiany uwilgotnienia zbiorowisk roślinnych mogą doprowadzić do utraty lub pogorszenia stanu siedlisk chronionych roślin, grzybów lub zwierząt.

Warunki pkt. 1.2.29. - 1.2.31. związane są z koniecznością zminimalizowania oddziaływania inwestycji na etapie jej realizacji na gatunki zwierząt, w szczególności płazów. Warunek pkt 1.2.31. służyć będzie ograniczeniu śmiertelności dorosłych płazów lub ich form rozwojowych wskutek zanikania zastoisk wody przed okresem przeobrażenia się osobników młodocianych.

Warunek pkt 1.2.32. nałożono w celu ochrony nietoperzy – gacków i nocków rudych, których schronienia stwierdzono w konstrukcji mostu wzdłuż ul. Rzecznej.

Warunek pkt 1.2.33. ma na celu stworzenie warunków dla przyspieszenia procesu sukcesji i unaturalnienia zbiornika wyrównawczego.

Wypełnienie warunku punktu 1.2.34. ułatwić ma wkraczanie roślinności zielnej pożądanych gatunków na obszar objęty pracami. Ma to również zapobiec spontanicznemu wkraczaniu do doliny rzecznej roślin gatunków inwazyjnych.

Warunek, o którym mowa w punkcie 1.2.35. nałożono w celu uzyskania przez organ sprawujący nadzór nad obszarami Natura 2000 informacji na temat zakresu i sposobu przeprowadzonych działań, co stanowić będzie uzupełnienie dokumentacji dotyczącej realizacji przedsięwzięcia oraz w celu uzyskania potwierdzenia udziału właściwego specjalisty w realizacji działań minimalizujących, co powinno zapewnić właściwą ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. W razie stwierdzenia podczas badań nieprzewidywanego wcześniej zwiększenia negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze, możliwe będzie wskazanie i podjęcie dodatkowych działań minimalizujących te oddziaływania.

Warunek określony w punkcie 1.2.36 ma na celu ograniczenie zanieczyszczenia cieków.

Warunki określone w punkcie 1.2.37. – 1.2.43. mają na celu zminimalizowanie niekorzystnego oddziaływania przedsięwzięcia na warunki życia okolicznych mieszkańców, poprzez zapewnienie odpowiedniej gospodarki odpadowej, zminimalizowania możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego i zminimalizowania emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Warunki te zostały częściowo zadysponowana z postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu.

Warunek pkt 1.3.3. nałożono w celu zapewnienia drożności korytarza migracyjnego jaki stanowi koryto i strefy brzegowe rzeki Widawy dla zwierząt przemieszczających się wzdłuż rzeki.

Warunek pkt 1.3.4. nałożono w celu ograniczenia zmian elementów hydromorfologicznych koryta Młynówki Kielczowskiej. Warunki te przyczynią się stworzenia urozmaiconej struktury dna i stref brzegowych i nadania przełożonemu odcinkowi ciekowi charakteru zbliżonego do pozostałej części Młynówki. Ponadto warunek nałożono, ponieważ materace i kosze siatkowo – kamienne mogą stanowić niebezpieczne pułapki dla zwierząt.

Warunek pkt 1.3.5. nałożono w celu zminimalizowania negatywnego wpływu przedsięwzięcia na płazy, których siedliska (miejsca schronień i odpoczynku) zostaną zniszczone w trakcie prac. Ponadto niewielkie zastoiska wody stanowiąc będą urozmaicenie ekosystemu stref brzegowych cieku i stanowiąc mogą źródło pokarmu, biogenów i miejsce schronienia dla innych organizmów, np. bezkręgowców.

Warunek pkt. 1.3.6. ma na celu zabezpieczenie przed nadmiernym odwodnieniem ekosystemów (głównie łąk i lasów) zlokalizowanych w międzywalu Widawy, a także spowolnienie odpływu wód i zwiększenie retencji korytovej.

Aby zapewnić możliwość kontaktu wód podziemnych między międzywalem i zawałem, zgodnie z warunkiem określonym w punkcie 1.3.7, pionowa przesłona przeciwfiltracyjna, jak również ekran uszczelniający w części podziemnej zostaną zakotwiczone tak, aby nie dochodziły do warstwy gruntów nieprzepuszczalnych. Rozwiązanie takie umożliwi swobodny przepływ wód podziemnych w dolinie rzeki, wydłużając przy tym drogę filtracji.

Aby ograniczyć zmiany w stosunkach wodnych organ zdecydował o nałożeniu warunku określonego w punkcie 1.3.8.

Ze względu na charakter przedsięwzięcia nie jest możliwe całkowite zminimalizowanie negatywnych oddziaływań na elementy przyrodnicze występujące w obrębie i w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego przedsięwzięcia. Zapisy warunków pkt 1.4.1-1.4.7 mają na celu zrekompensowanie strat związanych ze zniszczeniem siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt gatunków chronionych oraz wycinką znacznej liczby drzew i krzewów. Nałożone działania kompensacyjne nie są kompensacją w rozumieniu art. 34 i 35 ww. ustawy o ochronie przyrody i stanowią wypełnienie zapisów art. 75 ust. 3 ww. ustawy Prawo ochrony środowiska, a zakres tych działań przyczyni się do odbudowania zniszczonych siedlisk i zrównoważenia warunków środowiskowych powstałych po realizacji planowanej inwestycji.

Warunki określone w pkt. 1.4 nałożono ze względu na konieczność zrekompensowania zniszczeń w części płatu siedliska przyrodniczego – łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (kod 91F0), a także za wycinkę drzew i krzewów. Ponadto warunki kompensacji przyrodniczej mają na celu odtworzenie zniszczonych w ramach realizacji przedsięwzięcia siedlisk płazów, miejsc gniazdowania ptaków i schronień nietoperzy, poprzez: odtworzenie zbiorników wodnych i wywieszenie skrzynek lęgowych dla ptaków i nietoperzy.

Ze względu na konieczność zbadania wpływu jazu Kielczówek na migrację ryb zalecono wykonanie badań monitorujących. Wyniki monitoringu oraz powstałe na ich podstawie wnioski zawarte w stosownych analizach przesądzą o potrzebie podjęcia dalszych działań osłonowych. Wykonanie analizy porealizacyjnej w zakresie określonym niniejszą decyzją nałożono w celu sprawdzenia dokonania analizy wpływu jazu Kielczówek na migrację ryb. Ze względu na powyższe w punkcie 1.5 zalecono wykonanie badań monitorujących i analizy porealizacyjnej (warunek 1.5.1). Wyniki monitoringu oraz powstałe na ich podstawie wnioski zawarte w stosownych analizach przesądzą o potrzebie podjęcia dalszych działań osłonowych.

W toku prowadzonego postępowania w sprawie wydania przedmiotowej decyzji organ ochrony środowiska jako dowód dopuścił wszystko, co mogło przyczynić się do właściwego rozstrzygnięcia sprawy, co do istoty, a podstawą do jej rozstrzygnięcia była ocena całego materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, czym organ spełnił warunki art. 75 § 1 i art. 80 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

W przypadku kolizji ze stanowiskami roślin, zwierząt lub grzybów gatunków chronionych na mocy rozporządzeń *Ministra Środowiska*: z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U., poz. 1409), z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U., poz. 2183) oraz z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U., poz. 1408), w stosunku do których obowiązują zakazy określone w ww. rozporządzeniach, przed rozpoczęciem prac Inwestor winien uzyskać odrębne zezwolenie właściwego organu na czynności zakazane w stosunku do tych gatunków, zgodnie z art. 56 ustawy o ochronie przyrody, a w przypadku uzyskania takiego zezwolenia - prace prowadzić z uwzględnieniem warunków wynikających z zezwolenia.

W przypadku wykonywania konserwacji istniejących rowów melioracyjnych termin i sposób jej wykonania uzgodnić z właścicielami i dzierżawcami (np. gruntów Skarbu Państwa) gruntów przyległych do rowów. Powyższe ma na celu ustalenie czy właściciel gruntu przyległego do rowu jest beneficjentem PROW 2014-2020 i w ramach pakietu rolnośrodowiskowego i wykonanej ekspertyzy przyrodniczej nie ma zakazu pogłębiania rowów melioracyjnych.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji decyzji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wniesione za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska
Katarzyna Łapińska

Na podstawie art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1827 ze zm.). Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu zwolniony jest z opłaty skarbowej.

Załączniki:

1. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia

Otrzymują:

1. Pełnomocnik
Pan Dariusz Figura
Biuro Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry – 7436 POL
ul. Podwale 62a, lok 103, 50-010 Wrocław
2. Pozostałe strony na zasadzie określonej w art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego
3. aa

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu

Załącznik do decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 grudnia 2017 r., znak: WOOŚ.4233.2.2017.ŁCK.27 dla przedsięwzięcia pn.: „WWW Widawa - przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią gmin Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław”.

1. Charakterystyka przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie „WWW Widawa – przebudowa systemów zabezpieczenia przed powodzią, gm. Czernica, Długołęka, Wisznia Mała i Wrocław” zlokalizowane zostanie na terenie województwa dolnośląskiego, w powiecie wrocławskim, na terenie gmin Czernica, Długołęka i Wrocław. Celem inwestycji jest zabezpieczenie przed powodzią terenów położonych wzdłuż rzeki Widawy na odcinku jej biegu od km 21+500 do km 30+000. Projektowana inwestycja pozwoli zabezpieczyć przed powodzią tereny położone w gminach Czernica, Długołęka i Wrocław.

2. Zakres prac.

2.1 Zakres realizacji projektowanego przedsięwzięcia

Zakres projektowanego zagospodarowania terenu obejmuje:

- prace przygotowawcze, w tym wykonanie niezbędnych wycinek drzew i krzewów w obszarze projektowanych robót wraz z karczowaniem korzeni,
- budowę wałów przeciwpowodziowych na prawym brzegu rzeki Widawy na odcinku Wilczyce – Śliwice oraz na lewym brzegu rzeki na odcinku Wilczyce – Wieściszów wraz z infrastrukturą inżynierską,
- rozbudowę istniejącego lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy "Przerowa L" wraz z budową infrastruktury inżynierskiej,
- budowę, rozbudowę lub remont dróg wewnętrznych związanych z obsługą komunikacyjną budowli hydrotechnicznych,
- przystosowanie jazu Przerowa do pełnienia funkcji bramy przeciwpowodziowej,
- udrożnienie mostu drogowego wzdłuż ul. Rzecznej w Wilczycach,
- udrożnienie mostu drogowego wzdłuż ul. Wilczyckiej w Wilczycach,
- remont jazu Kiełczówek wraz z budową infrastruktury inżynierskiej,
- odprowadzenie wód z potoku Mrówka (Kanału Granicznego) do rzeki Widawy,
- dostosowanie Młynówki Kiełczowskiej do projektowanego systemu ochrony przeciwpowodziowej,
- ochrona przeciwpowodziowa Zielonej Osady (dawniej Sielskiej Zagrody) w Wilczycach,
- przebudowa/rozbudowa istniejących dróg publicznych kolidujących z projektowaną inwestycją w tym przełożenie (rozbiórka i budowa w nowej lokalizacji) ul. Wilczyckiej w Wilczycach,
- częściowa rozbiórka - przerwanie ciągłości istniejących wałów i grobli przeciwpowodziowych,
- rozwiązanie kolizji z istniejącym uzbrojeniem terenu,
- porządkowanie i rekultywacja terenu.

2.2 Budowa wałów przeciwpowodziowych wzdłuż prawego i lewego brzegu rzeki Widawy wraz z infrastrukturą inżynierską

Zakres prac będzie obejmował:

- budowę wału przeciwpowodziowego wzdłuż brzegu prawego rzeki Widawy,
- budowę i rozbudowę wału przeciwpowodziowego wzdłuż brzegu lewego rzeki Widawy,
- uszczelnienie podłoża i korpusu wałów przeciwpowodziowych,
- budowę dróg obsługowych na koronie wału lub przy ich stopie,
- remont istniejących dróg w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej projektowanych

obiektów hydrotechnicznych,

- budowę rowów i drenaży odwodnieniowych, konserwację lub remont istniejących rowów odwodnieniowych oraz likwidację odcinków rowów kolidujących z inwestycją,
- budowę przejazdów wałowych w celu zapewnienia ciągłości istniejących dróg publicznych,
- budowę przepustów wałowych i budowę przepustów w ciągach rowów odwodnieniowych w celu zapewnienia ciągłości przepływu w istniejących rowach melioracyjnych.

Rzędne korony projektowanych obwałowań zostały wyznaczone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie. Dla obwałowań poniżej ul. Rzecznej w Wilczycach tj. wałów prawobrzeżnych (odcinek nr 1) i wałów lewobrzeżnych (odcinek nr 4), projektuje się obwałowania odpowiadające I klasie ważności budowli hydrotechnicznych. Dla obwałowań powyżej ul. Rzecznej w Wilczycach tj. wałów prawobrzeżnych (odcinki nr 2 i nr 3) i wałów lewobrzeżnych (odcinki nr 5, nr 6 i nr 7), projektuje się obwałowania odpowiadające II klasie ważności budowli hydrotechnicznych.

2.2.1 Budowa prawobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy obejmuje:

- Odcinek 1 od ul. Srebrnej do ul. Rzecznej w Kiełczowie;
- Odcinek 2 od ul. Rzecznej w Kiełczowie do ul. Lipowej w Śliwicach;
- Odcinek 3 od ul. Topolowej w Śliwicach do połączenia z istniejącym wałem prawobrzeżnym w km około 28+000 rzeki Widawy.

2.2.2 Budowa i rozbudowa lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy obejmuje:

- Odcinek 4 od połączenia z lewobrzeżnym wałem przeciwpowodziowym w km 21+650 rzeki Widawy do ul. Rzecznej w Wilczycach;
- Odcinek 5 od ul. Rzecznej w Wilczycach do jazu Przerowa na potoku Przerowa;
- Odcinek 6 Rozbudowa istniejącego lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Widawy "Przerowa L" od jazu Przerowa na potoku Przerowa do km 29+000 rzeki Widawy;
- Odcinek 7 od połączenia z lewobrzeżnym istniejącym wałem przeciwpowodziowym na wysokości przepustu wałowego w km 29+000 rzeki Widawy do ul. Widawskiej w Wieściszowie.

2.2.3 Uszczelnienie podłoża i korpusu wałów przeciwpowodziowych

Korpusy wałów przeciwpowodziowych oraz podłoże pod nimi zostaną uszczelnione za pomocą pionowej przesłony przeciwfiltracyjnej lub ekranu uszczelniającego (przeciwfiltracyjnego) ułożonego w skarpie wału od strony odwodnej. W części podziemnej przesłonę przeciwfiltracyjną lub ekran uszczelniający zostanie zakotwiony w podłożu w warstwach przepuszczalnych. Pionową przesłonę przeciwfiltracyjną projektuje się dla obwałowań, które znajdują się w zasięgu cofki dynamicznej powstałej przy przerzucie wód powodziowych z rzeki Odry do doliny rzeki Widawy tj. do wysokości jazu Kiełczówek. Dla pozostałych odcinków szczelność korpusu wału i podłoża pod budowlą projektuje się zapewnić za pomocą ekranu uszczelniającego (przeciwfiltracyjnego) ułożonego w skarpie wału od strony odwodnej. Pionową przesłonę przeciwfiltracyjną projektuje się również do uszczelnienia istniejącego wału przeciwpowodziowy "Przerowa L" na całej długości objętej przebudową.

2.2.4 Budowa/remont dróg obsługowych

Do obsługi komunikacyjnej inwestycji służyć będą drogi obsługowe poprowadzone po koronie wałów oraz drogi obsługowe poprowadzone wzdłuż wałów i ścianek przeciwpowodziowych

2.2.5 Budowa rowów i drenaży odwodnieniowych, konserwacja lub remont istniejących rowów odwodnieniowych oraz likwidacja odcinków rowów kolidujących z inwestycją

Wzdłuż wybranych odcinków wałów, których trasa przecina kierunki spływów wód powierzchniowych oraz może przecinać istniejący układ drenarski w stopie wału od strony zawala, projektuje się wykonać rowy odwodnieniowe lub drenaże. W miejscach przecięć trasy

wałów przeciwpowodziowych z istniejącymi rowami odwodnieniowymi projektuje się przepusty wałowe.

2.2.6 Budowa przejazdów wałowych

Ciągłość istniejących dróg publicznych w miejscu skrzyżowania z wałami przeciwpowodziowymi zostanie zachowana przez wybudowane przejazdy i zjazdy wałowe.

2.2.7 Budowa przepustów wałowych i przepustów w ciągach rowów odwodnieniowych

W miejscu przecięcia wałów przeciwpowodziowych z istniejącymi rowami odwodnieniowymi zostaną wykonane przepusty wałowe, w obrębie których zostaną wydzielone miejsca do ustawienia mobilnej pompy wraz z agregatem prądotwórczym na czas prowadzenia akcji przeciwpowodziowej. W miejscach skrzyżowań dróg obsługowych prowadzonych w stopie wału przeciwpowodziowego oraz przejazdów i zjazdów wałowych z istniejącymi i projektowanymi rowami odwodnieniowymi zostaną wykonane przepusty zapewniające swobodny przepływ wody w rowie. Na odcinkach rowów objętych konserwacją istniejące przepusty zostaną przebudowane bądź wyremontowane

2.2.8 Budowa schodów skarpowych

2.2.9 Przystosowanie jazu Przerowa do pełnienia funkcji bramy przeciwpowodziowej

Istniejący jaz Przerowa na potoku Przerowa w projektowanym systemie ochrony przeciwpowodziowej będzie pełnił funkcję bramy przeciwpowodziowej. W ramach prac na jazu Przerowa zaprojektowano:

- wykonanie nowych zamknięć umożliwiających odcięcie doliny cieku Przerowa i tym samym doliny rzeki Widawy,
- podniesienie przyczółków jazu.

Tuż poniżej jazu Przerowa projektuje się wykonanie kładki obsługowej

2.2.10. Udrożnienie mostu drogowego wzdłuż ulicy Rzecznej

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- wykonanie robót rozbiórkowych istniejących ubezpieczeń,
- wykonanie ubezpieczeń skarp brzegów rzeki Widawy powyżej i poniżej mostu oraz pod konstrukcją mostu,
- wykonanie ubezpieczeń na powierzchni międzywał na odcinku projektowanych robót od strony wody górnej i dolnej oraz pod konstrukcją mostu,
- rozbiórkę istniejących i wykonanie nowych ubezpieczeń skarp nasypu drogowego w obrębie przyczółków mostowych,
- udrożnienie koryta rzeki Widawy na odcinku projektowanych robót od strony wody górnej i dolnej oraz pod konstrukcją mostu,
- umocnienie dna w rejonie mostu drogowego,
- wykonanie niezbędnej wycinki drzew i krzewów wraz z karczowaniem, oczyszczeniem i porządkowaniem terenu w obrębie obiektu.

2.2.11 Udrożnienie mostu drogowego wzdłuż ulicy Wilczyckiej

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- wykonanie robót rozbiórkowych istniejących ubezpieczeń skarpowych, w tym m.in. pod konstrukcją mostu,
- wykonanie ubezpieczeń skarp brzegów rzeki Widawy powyżej i poniżej mostu oraz pod konstrukcją mostu,
- wykonanie ubezpieczeń na powierzchni międzywał na odcinku projektowanych robót od strony wody górnej i dolnej oraz pod konstrukcją mostu,
- rozbiórkę istniejących i wykonanie nowych ubezpieczeń skarp nasypu drogowego w obrębie przyczółków mostowych,
- udrożnienie koryta rzeki Widawy na odcinku projektowanych robót od strony wody górnej i dolnej oraz pod konstrukcją mostu,
- wykonanie przejścia dla zwierząt pod konstrukcją mostową na lewym brzegu,

- wykonanie niezbędnej wycinki drzew i krzewów wraz z karczowaniem, oczyszczeniem i porządkowaniem terenu w obrębie obiektu.

2.2.12 Remont jazu Kielczówek wraz z budową infrastruktury inżynierskiej

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- remont betonowej konstrukcji jazu (przyczółków, filarów, progu oraz kładki pieszej ze schodami),
- remont (wymianę) stalowej konstrukcji zamknięć głównych jazu wraz z mechanizmami wyciągowymi,
- remont niecki wypadowej i poszuru jazowego poniżej obiektu,
- wykonanie robót rozbiórkowych istniejących ubezpieczeń brzegowych,
- wykonanie ubezpieczeń skarpowych w strefie przyjazdowej od strony wody górnej i dolnej,
- wykonanie ubezpieczeń skarpowych brzegów rzeki Widawy powyżej i poniżej jazu,
- wykonanie ubezpieczeń na powierzchni międzywala,
- udrożnienie koryta rzeki Widawy,
- wykonanie drogi dojazdowej do jazu wraz z placem manewrowym,
- wykonanie niezbędnej wycinki drzew i krzewów wraz z karczowaniem, oczyszczeniem i porządkowaniem terenu w obrębie obiektu.

2.2.13 Odprowadzenie wód z potoku Mrówka (Kanału Granicznego) do rzeki Widawy

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- wykonanie przepustu w miejscu przecięcia potoku Mrówka z osią projektowanego wału przeciwpowodziowego wraz z przepompownią,
- wykonanie suchego zbiornika rezerwy powodziowej,
- wykonanie stanowiska pomp mobilnych,
- wykonanie odcinkowej regulacji wraz z udrożnieniem koryta potoku Mrówka powyżej istniejącego mostu drogowego wzdłuż ul. Wilczyckiej.

2.2.14 Dostosowanie Młynówki Kielczowskiej do projektowanego systemu ochrony przeciwpowodziowej

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- budowę nowego koryta Młynówki Kielczowskiej w km około 0+500 z odprowadzeniem do rzeki Widawy,
- wykonanie przepustów na Młynówce Kielczowskiej,
- likwidację odcinków Młynówki Kielczowskiej kolidujących z inwestycją.

2.2.15 Przebudowa/rozbudowa istniejących dróg publicznych kolidujących z projektowaną inwestycją w tym przełożenie (rozbiórka i budowa w nowej lokalizacji) ul. Wilczyckiej

Projektowana trasa wałów przecina/koliduje z istniejącymi drogami publicznymi w trzech lokalizacjach. Projektowane wały w dwóch miejscach przecinają ulicę Wilczycką oraz w jednym miejscu przecinają ulicę Rzeczną. Kolizje te w ramach projektowanej inwestycji muszą zostać rozwiązane.

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- przełożenie (rozbiórkę i budowę w nowej lokalizacji) ul. Wilczyckiej kolidującej z projektowanym wałem przeciwpowodziowym,
- przebudowę/rozbudowę ul. Wilczyckiej poprzez wyniesienie niwelety do rzędnej korony projektowanego wału w miejscu przecięcia z projektowanymi obwałowaniami,
- przebudowę/rozbudowę ul. Rzeczną poprzez wyniesienie niwelety do rzędnej korony projektowanego wału w miejscu przecięcia z projektowanymi obwałowaniami.

Przełożenie (rozbiórka i budowa w nowej lokalizacji) ul. Wilczyckiej - długość nowego odcinka drogi wynosić będzie 650 m. Stary ślad drogi zostanie rozebrany w związku z budową wałów przeciwpowodziowych.

Przebudowa/rozbudowa ul. Wilczyckiej poprzez wyniesienie niwelety do rzędnej korony projektowanego wału - odcinek ulicy objęty przebudową/rozbudową wynosić będzie około 200 m. Przebudowa/rozbudowa ul. Rzeczej poprzez wyniesienie niwelety do rzędnej korony projektowanego wału - odcinek ulicy Rzeczej objęty przebudową/rozbudową wynosić będzie około 120 m.

2.2.16 Ochrona przeciwpowodziowa Zielonej Osady (dawniej Sielskiej Zagrody)

Zakres projektowanych prac obejmuje:

- wyniesienie ul. Rzeczej ponad poziom zwierciadła wody powodziowej,
- zamknięcie filara ochronnego.

Przebudowa/rozbudowa ul. Rzeczej poprzez wyniesienie niwelety ponad poziom zwierciadła wody powodziowej - odcinek ul. Rzeczej objęty przebudową/rozbudową na wysokości „Zielonej Osady” to około 250 m.

2.2.17 Częściowa rozbiórka - przerwanie ciągłości istniejących wałów i grobli przeciwpowodziowych

Zakres zadania obejmuje:

- przerwanie ciągłości prawobrzeżnego wału/grobli przeciwpowodziowej od km około 27+500 do km około 28+000 rzeki Widawy,
- przerwanie ciągłości lewobrzeżnego wału/grobli przeciwpowodziowej od km około 26+100 do km około 27+100 rzeki Widawy.

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska
Katarzyna Łapińska

